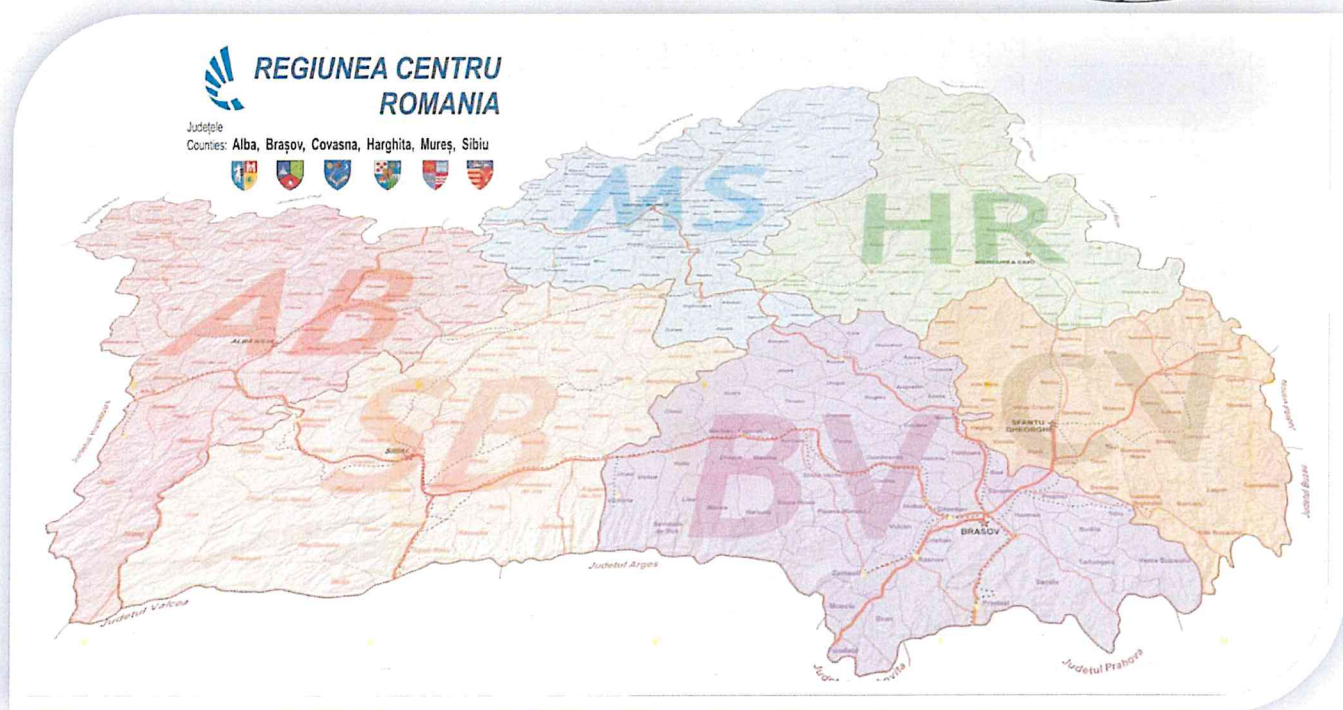

RAPORT DE ACTIVITATE

Anul 2023

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Ianuarie 2024

INTRODUCERE

Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care coordonează procesul dezvoltării regionale în Regiunea de Dezvoltare CENTRU, formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Înființată prin Legea 151/1998, ADR Centru funcționează în temeiul Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, contribuind prin activități de planificare, programare, implementare de proiecte și cooperare internă și internațională la dezvoltarea durabilă a Regiunii Centru în folosul locuitorilor ei. Activitatea ADR Centru este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru (CDR) care reunește președinții consiliilor județene și reprezentanții municipiilor, orașelor și comunelor din fiecare din cele șase județe care compun Regiunea Centru.

Beneficiind de susținerea ADR Centru, autoritățile locale și județene, organizațiile neguvernamentale și întreprinzătorii din Regiune au acces la programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene și la programe finanțate din fonduri ale Guvernului României. Astfel, autoritățile administrației publice, instituțiile și organizațiile, comunitățile și întreprinzătorii din Regiune pot accesa resurse publice nerambursabile pentru finanțarea investițiilor din sectorul productiv, cercetare-inovare și transfer tehnologic, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare urbană și locală, întreprinderi mici și mijlocii, eficiență energetică, turism, mobilitate și altele.

Principalele activități ale ADR Centru conform atributelor conferite prin lege:

- ✚ Elaborarea și actualizarea la nivel regional a Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare de activitate;
- ✚ Gestionarea la nivel regional a programelor de dezvoltare finanțate din fonduri europene, naționale și sau alte surse locale sau private;
- ✚ Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- ✚ Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională.

Pe parcursul anului 2023, activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a axat pe:

- ✚ Elaborarea și monitorizarea într-un semnificativ cadru partenerial, a documentelor de planificare a dezvoltării. Aprobarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) Centru 2021-2027 a facilitat implementarea și actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă de la nivel regional, fiind dezvoltat și portofoliul regional de proiecte pentru perioada 2021-2027.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 în Regiunea Centru.
- ✚ Implementarea la nivel regional a Programului "Regiunea Centru" pentru perioada 2021-2027, concomitent cu o contribuție semnificativă la elaborarea documentelor de programare de la nivel național pentru perioada de programare 2021-2027.
- ✚ Monitorizarea ex-post a Programelor Operaționale 2007-2013 implementate în Regiunea Centru.
- ✚ Implementarea, în calitate de Organism Intermediar, pe baza Acordurilor de Delegare încheiate cu MIPE, pentru Programul Tranziție Justă – Județul Mureș și a 5 priorități din cadrul Programului Sănătate.
- ✚ Dezvoltarea și promovarea de parteneriate și proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.
- ✚ Cooperare internă și internațională, concomitent cu promovarea investițională și a mediului de afaceri din Regiunea Centru.

Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 include Strategia de Dezvoltare Regională, document structurat pe **6 domenii strategice de dezvoltare**, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

- ❖ Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă
- ❖ Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare
- ❖ Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
- ❖ Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice
- ❖ Turism și patrimoniu cultural
- ❖ Dezvoltarea rurală, agricultură și silvicultură

Implementarea PDR Centru se va întinde până la finalul anului 2029 și va avea la bază atât finanțări nerambursabile din Programul Regional și programele naționale cu finanțare europeană prin FEDR, oportunitățile de finanțare oferite în cadrul Planului Național Strategic, noile pachete financiare și programe cu finanțare europeană adoptate ca răspuns la situațiile de criză sanitară și climatică (PNRR, PTJ), cât și programele cu finanțare națională (ex. Programul Anghel Saligny) și din alte surse proprii sau atrase de către titularii de proiecte.

În vederea sprijinirii actorilor regionali în vederea implementării eficiente a PDR Centru, pe parcursul anului 2023, s-au desfășurat următoarele subactivități:

1.1. Monitorizarea și implementarea Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027

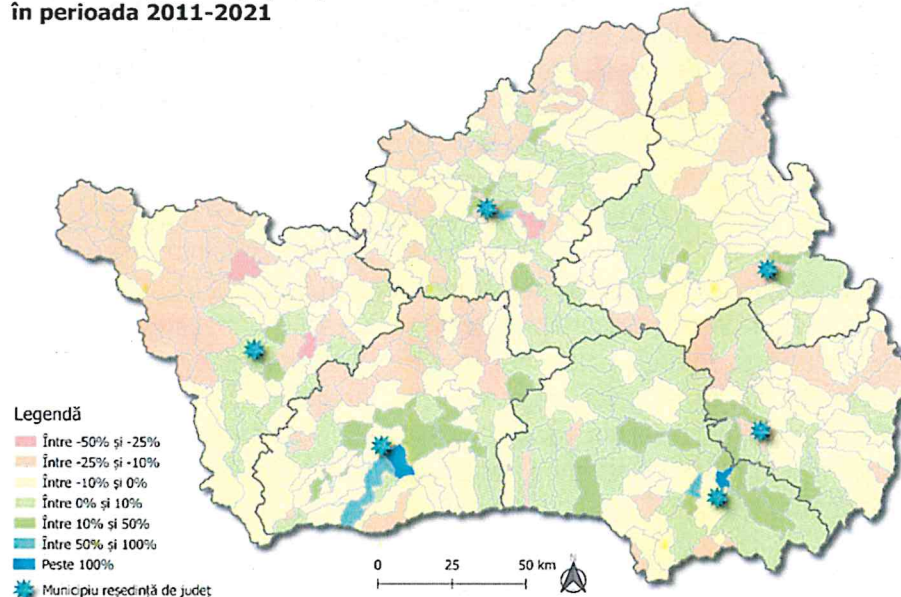
1.1.1. Monitorizarea evoluției disparităților teritoriale la nivelul Regiunii Centru

Ca parte a activității de implementare a PDR Centru, a fost elaborat în perioada martie-noiembrie 2023 studiul regional cu titlul **"Analiza disparităților intraregionale la nivelul Regiunii Centru"**.

Obiectivul principal al acestui studiu este de a scoate în evidență disparitățile de ordin teritorial, demografic și economic care există între județele Regiunii Centru, între mediul urban și cel rural, respectiv între subzonele geografice ale Regiunii Centru. În subsidiar, ne-am propus să identificăm cauzele acestor disparități pentru a se putea stabili, pe o bază corectă, noi măsuri de sprijin și pentru a face ajustări la programele în curs, în concordanță cu principiile și obiectivele politicii europene de coeziune.

Studiul este structurat în 3 secțiuni principale care abordează, pe rând, disparitățile socio-demografice, disparitățile privind echiparea teritoriului și disparitățile economice în interiorul Regiunii Centru. Ca surse principale de informații au fost utilizate bazele de date și publicațiile Eurostat, cele ale Institutului Național de Statistică, inclusiv rezultatele recensămintelor populației și locuințelor realizate în anii 1992, 2002, 2011 și 2021, precum și buletine statistice ale Băncii Naționale a României.

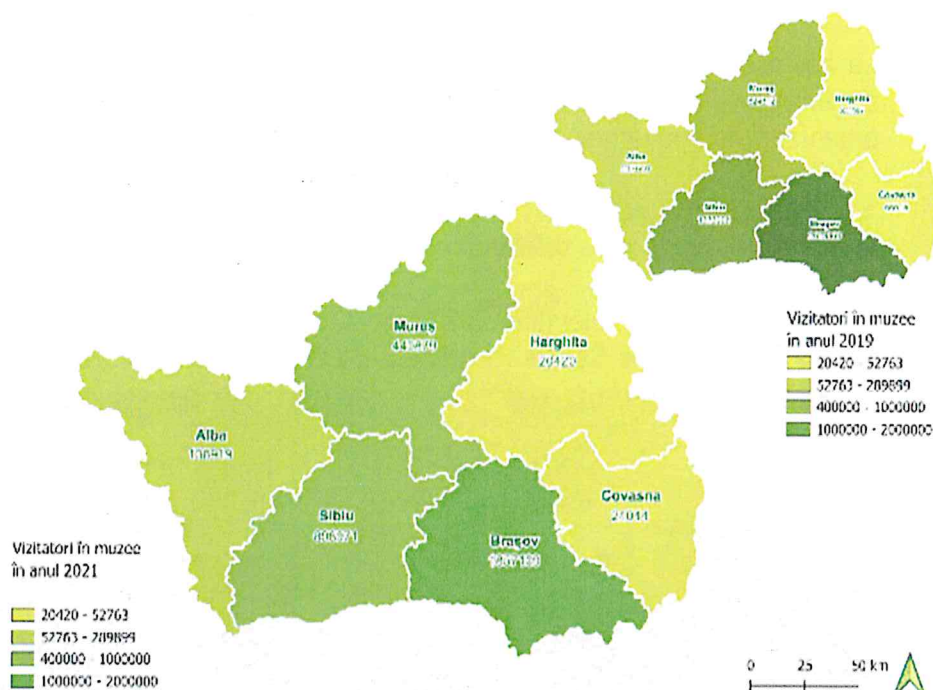
Rata de creștere a populației rezidente în perioada 2011-2021

1.2.4. Elaborarea de hărți suport și materiale informaționale

În perioada ianuarie–februarie 2023, respectiv octombrie–noiembrie 2023 au fost elaborate fișele de date statistice la nivel regional și județean cuprinzând indicatori privind demografia, forța de muncă, protecția socială, economia regională, infrastructura de transport, turismul. Fișele de date statistice se actualizează semestrial, permițând radiografierea rapidă a situației socioeconomice din regiune și din fiecare județ.

În anul 2023 au fost elaborate, de asemenea, mai multe **hărți la nivel regional și județean cu o tematică diversă**: demografia, infrastructura de transport, turismul, demografia, infrastructura de sprijinire a afacerilor etc.

1.3. Susținerea parteneriatelor regionale și a activităților de cooperare interregională ale partenerilor regionali

1.3.1. Organizarea întâlnirii Comitetul Regional pentru elaborarea PDR Centru (CRP Centru)

În data de 7 decembrie 2023 s-a desfășurat întâlnirea Comitetului Regional pentru elaborarea PDR Centru (CRP Centru) convocată de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de coordonator al CRP Centru.

Agenda întâlnirii a cuprins ca puncte principale următoarele:

- Prezentarea Studiului privind disparitățile intraregionale la nivelul Regiunii Centru
- Prezentarea Recomandărilor incluse în Roadmap-ul elaborat în cadrul proiectului "Sprijin pentru crearea unei Rețele Naționale de Centre Regionale de Competențe pentru Planificare Strategică"
- Programul "Regiunea Centru" 2021 – 2027. Calendarul apelurilor de proiecte care vor fi lansate în anul 2024
- Prezentarea Programului Operațional Sănătate 2021 – 2027

A. Implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027 a fost finalizată de ADR Centru în 2021 și transpusă în Programul „Regiunea Centru” până la finalul anului 2022, anul 2023 marcând accentuarea procesului de implementare.

Conform viziunii propuse prin Strategie, **Regiunea Centru își consolidează și valorifică potențialul de inovare, adoptă modificările de paradigmă tehnologică și industrială și fructifică inteligent și sustenabil specificul regional.**

Domeniile și nișele cu potențial de specializare inteligentă identificate prin procesul de descoperire antreprenorială sunt:

1. Industria auto și mecatronica – potențiale nișe – Mecatronică, Industrie 4.0, mobilitate electrică
2. Sectorul Agroalimentar – potențiale nișe – agricultură ecologică, perfecționarea lanțurilor scurte prin digitalizare și inovare socială, crearea de noi produse, Bioeconomie
3. Industria aeronautică – potențiale nișe - Robotică în domeniul aeronautic, Noi tehnologii folosite atât în Aerospace, cât și în alte domenii, Noi materiale compozite (ex. supercapacitori), Includerea nano-tehnologiilor în componente de aviație
4. Silvicultura, Prelucrarea lemnului și Industria mobilei – potențiale nișe – Tehnologii Industriale Avansate, Bioeconomie
5. IT și Industrii Culturale și Creative – potențiale nișe – jocuri video
6. Industria ușoară – potențiale nișe – textile medicale, textile auto, textile pentru industria construcțiilor
7. Sectorul Sănătate – potențiale nișe - Balneologia/medicină preventivă și recuperatorie, Medicina nutriției, Medicină personalizată, Telemedicină, Medicină regenerativă
8. Mediul construit sustenabil – potențiale nișe – Comunități durabile, Economie circulară, Noi materiale de construcții
9. Turismul – potențiale nișe – integrarea tehnologiilor digitale, utilizarea tehnologiilor AR și VR, produse și servicii turistice inovative.

Implementarea RIS3 în varianta sa actualizată este asigurată în primul rând, prin instrumentele de intervenție publică ale Programului Regiunea Centru 2021-2027. RIS3 este documentul strategic de programare definitoriu pentru Obiectivul 1 al Politicii de Coeziune – O Europă mai Inteligentă care are ca teme centrale îmbunătățirea competitivității regionale, stimularea capacităților de cercetare-inovare, promovarea utilizării tehnologiilor avansate și fructificarea avantajelor digitalizării. Importanța documentului este cu atât mai ridicată, întrucât valoarea indicativă a alocărilor pentru Obiectivul 1 trebuie să fie de minim 25% din valoarea bugetului politicii de coeziune și că Strategiile de Specializare Inteligentă regionale devin condiții favorizante, a căror menținere este necesar a fi realizată pe întreaga durată de programare. Obiectivului 1 îi corespund Prioritățile 1 – O regiune mai inteligentă și 2 – O regiune digitală din PR Centru 2021-2027.

Programul „Regiunea Centru” își propune să găsească soluții la nevoile identificate la nivel regional în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014-2020, dar și luând în considerare și alte documente strategice elaborate la nivel european, național, precum și strategii de dezvoltare elaborate la nivel regional, județean și local.

ADR Centru a fost implicată în dezbaterile și analiza, eficientizarea și actualizarea cadrului legal în domeniul turismului” (proiect SIPOCA 392), precum și în Comitetul de monitorizare pentru Programul operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare.

Sectoarele regionale de excelență sunt susținute în cadrul participării în diverse proiecte. Astfel, și pe parcursul anului 2023, s-a continuat derularea mai multor proiecte care sunt prezentate în secțiunile relevante ale acestui raport.

B. Activitatea structurilor partenariale regionale: Consorțiul Regional de Inovare al Regiunii Centru

Activitatea CRI Centru și a membrilor săi a fost esențială pentru elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027, precum și pentru pregătirea noului PR Centru. Având în vedere orientarea mult mai consistentă a acestui Program spre Cercetare și Inovare, alături de edificarea unei guvernante naționale multi-nivel a Strategiei Naționale de Cercetare Inovare și Specializare Inteligentă, care, pentru prima dată, are în vedere nivelul regional, este de așteptat ca importanța CRI, ca structură partenerială consultativă strategică regională, să crească semnificativ.

Pe parcursul anului 2023, CRI Centru a fost implicat în reforma Cadrului normativ incident activității de CDI inițiată de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, fiind incluse în acest proces de pre-consultare Ordonanța nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, la care se adaugă și actele normative subsecvente acestora. Inițiativa MCID reprezintă inițierea reformelor R2 Eficientizarea guvernantei în domeniul CDI și R3 Reforma carierei de cercetător, parte a PNRR, Pilonul III Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu IMM-uri puternice, Componenta C9 Suport pentru sectorul privat, CDI. Contribuțiile membrilor CRI Centru, colectate de ADR Centru, au fost transmise MCID.

Membrii Consorțiului Regional de Inovare s-au întâlnit în ședință la Brașov, în data de 21 Noiembrie 2023, având pe Ordinea de zi discutarea și avizarea Raportului de implementare a RIS3 și un raport de activitate a CRI pentru 2022 (întocmite de ADR Centru), informarea privind stadiul îndeplinirii condiției favorizante aferentă OP1 FEDR, precum și 2 ateliere de lucru în paralel, pentru dezbaterile condițiilor de eligibilitate aferente apelurilor 1.1.2 Creșterea capacităților private de CDI și 1.3.1 Trecerea de la idee la piață din cadrul Priorității 1 a PR Centru 2021-2027. Membrii CRI Centru implicați în aceste ateliere de lucru au oferit opinii avizate asupra abordărilor preconizate de ADR Centru, sugerând anumite ajustări care au fost preluate și integrate în versiunile consolidate ale documentelor de apel.

Consorțiul Regional de Inovare a mai fost consultat în scris asupra intervențiilor care pregătesc proiectele strategice aferente Obiectivului 1 de Politici din PR Centru, 1.3.3 Platforma pilot de inovare deschisă și 2.1.2 Platformă regională pilot de open-inovation în domeniul smart-city, observațiile primite fiind integrate în versiunea consolidată a Ghidului.

Axa Prioritară	Alocare FEDR total (mil. EUR)	Alocare FEDR Regiunea Centru (mil. EUR)	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	152,53	13,89	Crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT) și a parcurilor științifice și tehnologice; Sprijinirea IMM-urilor care în parteneriat cu un ITT implementează în activitatea proprie un rezultat al cercetării	IMM, APL urban și rural, ONG, universități, clustere, și alte entități care furnizează activități de transfer tehnologic conform legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	979,68	118,28	Construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/ servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale; Înființarea de incubatoare de afaceri instrumente financiare pentru IMM.	Microîntreprinderi, IMM, fondatori incubatoare de afaceri
AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	936,69	91,59	Eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	516,69	40,17	Transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	957,45	132,32	Transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL (reședințe de județ)
	106,38	14,70	Revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate etc.)	
	50,00	6,91	(Comunități marginalizate) Clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică;	
	65,00	8,98	Infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	276,60	29,34	Restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO și național) ONG, Unități de cult

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile Ghidului general, precum și prevederile Ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei Priorități de Investiții/ Axe Prioritare/ Operațiuni și/ sau Ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

Ca regulă generală, apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se **lansează on-line, prin utilizarea aplicației MySMIS**. Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem de verificare, evaluare și selecție, în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și, care, în urma evaluării tehnice și financiare, se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Contractul de finanțare va fi semnat de AM POR, ADR din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020 și solicitant. În cursul anului 2023, principalele activități privind POR 2014-2020 au constat în:

- ✚ Realizarea activităților de helpdesk și consultanță asigurate beneficiarilor de fonduri ai POR 2014-2020;
- ✚ Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020;
- ✚ Efectuarea procesului de evaluare și selecție și a celui de contractare pentru proiectele depuse în cadrul apelurilor de proiecte lansate;
- ✚ Efectuarea procesului de monitorizare a implementării și verificare financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020
- ✚ Evaluarea POR 2014-2020.

1. Realizarea activităților de helpdesk și consultanță și participarea la pregătirea documentelor de programare

În cursul anului 2023, **activitatea de helpdesk și asigurarea de sprijin în pregătirea documentațiilor pentru accesarea fondurilor pe POR 2014-2020 s-a concentrat pe:**

- ✚ Soluționarea a **28 de cereri de informații** (directe, telefonice sau transmise în format scris) privind accesarea fondurilor din cadrul POR;
- ✚ Elaborarea a **12 ediții lunare ale Catalogului Surselor de Finanțare Nerambursabilă;**

În ceea ce privește **informarea beneficiari privind detaliile apelurilor de proiecte**, în cursul anului 2023, activitatea ADR Centru s-a concentrat pe:

- ✚ Informarea cu privire la aspectele privind închiderea POR 2014-2020;
- ✚ Participare la **48 întâlniri de lucru** privind POR 2014-2020 cu un total de **354 de participanți**;

34	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Covasna	30.08.2023	ADR Centru	6
35	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Făgăraș	06.09.2023	ADR Centru	6
36	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Alba	11.09.2023	ADR Centru	5
37	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Odorheiu Secuiesc	12.09.2023	ADR Centru	5
38	Întâlnire de lucru cu reprezentanții DOX COMPANY SRL	21.09.2023	ADR Centru	4
39	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Covasna	22.09.2023	ADR Centru	7
40	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Inspectoratului de Jandarmi Județean Sibiu	28.09.2023	ADR Centru	6
41	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Făgăraș	29.09.2023	ADR Centru	5
42	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Bisericii Evanghelice CA din România, Consistoriul Superior	05.10.2023	ADR Centru	7
43	Întâlnire de lucru UAT Municipiul Aiud	02.11.2023	ADR Centru	7
44	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Brașov	03.11.2023	Online	7
45	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Mediaș	08.11.2023	ADR Centru	5
46	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Alba Iulia	09.11.2023	ADR Centru	5
47	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Luduș	16.11.2023	ADR Centru	4
48	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Copșa Mică	14.12.2023	ADR Centru	4

În contextul activității de evaluare a POR 2014-2020, ADR Centru a fost implicată în calitate de membru în Comitetul de Coordonare al Evaluării POR 2014-2020 în analiza și aprobarea Rapoartelor inițiale și finale aferente studiilor de evaluare privind "Evaluarea intervențiilor POR 2014 – 2020 - etapa a II-a".

Reprezentanții **Serviciului Helpdesk** au mai participat la evenimente organizate de Guvernul României (Dezbatere Regională privind progresul în implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 Târgu Mureș, 12 ianuarie 2023), reprezentanți ai Parlamentului European (Promovarea fondurilor europene **Startoljunk rá!** – 18 mai și 9 iunie 2023 – Târgu Mureș, 10 iunie Sântu Gheorghe și Odorheiu Secuiesc) sau evenimente organizate de alte ministere pe subiectul promovării fondurilor europene în România (Prezentare Programul Educație și Ocupare și Programul Incluziune și Demnitate Socială – Alba Iulia – 8 mai 2023).

2. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020

Finalizare implementare acțiuni Plan de comunicare: realizare 100%

Avizare materiale: 100%

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate următoarele activități:

- ✚ S-au organizat în parteneriat, **87 de evenimente de informare privind rezultatele obținute prin proiectele POR 2014-2020, online sau fizic, cu peste 7.000 participanți**. Aceste evenimente au constat în întâlniri de lucru privind finalizarea Programului Operațional Regional 2014-2020; conferințe regionale privind finanțările europene cu prezentarea impactului proiectelor finanțate prin POR 2014-2020, vizite la proiecte;

despre finalizarea proiectelor finanțate prin POR 2014-2020. Informațiile (peste 50 articole și evenimente distribuite) au ajuns constant și în timp real la peste 6.400 persoane ce urmăresc pagina de Facebook a Agenției, din care 5.800 apreciază pagina;

✚ Promovare online a proiectelor de succes implementate prin POR 2014-2020 prin redistribuirea informațiilor către Rețeaua de Multiplicatorilor și către Asociația Roreg;

✚ Au fost dezvoltate conturile de LinkedIn, Twitter redenumită X din iulie 2023, și Instagram ale ADR Centru în cadrul cărora sunt preluate

informațiile publicate pe site;

- ✚ Întocmirea a **4 rapoarte de progres** pe componenta de Help-Desk și transmiterea lor la AM POR, precum și un **Raport semestrial asupra Planului de comunicare al POR**;
- ✚ Avizarea a **489 materiale de informare și comunicare** solicitate de către beneficiarii POR 2014-2020;
- ✚ Traducerea articolelor relevante cu impact pentru județele Mureș, Covasna și Harghita, în limba maghiară;
- ✚ Contribuție la realizarea filmului de prezentare a gradului de dezvoltare a Regiunii Centru în urma implementării proiectelor POR.

3. Monitorizarea implementării și verificarea financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 în Regiunea Centru

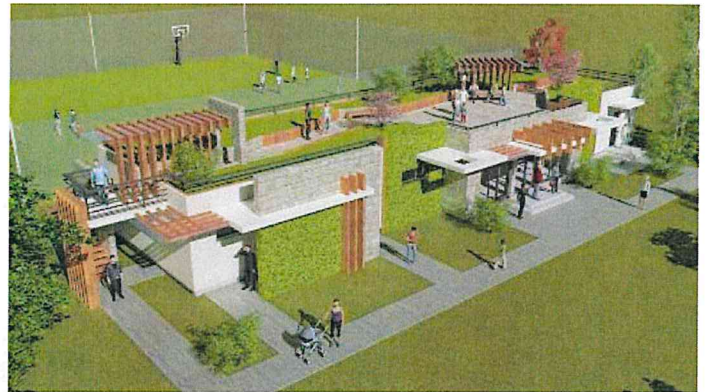
Până la 31.12.2023, în Regiunea Centru au fost semnate 1248 de contracte (inclusiv SUERD). În implementare/durabilitate se aflau 1191 contracte (1184 semnate de ADR Centru) diferența fiind reprezentată de contracte semnate în cadrul altor Agenții de Dezvoltare, dar implementate de ADR Centru, după cum urmează:

- ✚ 3 contracte pe PI 1.1A – Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general
Operațiunea A - sprijinirea entităților de inovare transfer tehnologic (itt);
- ✚ 5 contracte pe PI 1.1C – Promovarea investițiilor în

- ✚ 10 contracte pe PI 3.2 – Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- ✚ 24 contracte pe PI 4.1 – Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- ✚ 6 contracte pe PI 4.2 – Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului;
- ✚ 8 contracte pe PI 4.3 - Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale;
- ✚ 11 contracte pe PI 4.4 – Creșterea calității infrastructurii în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă;
- ✚ 6 contracte pe PI 4.5 – Creșterea calității infrastructurii educaționale relevante pentru piața forței de muncă;
- ✚ 32 contracte pe PI 5.1 – Patrimoniu cultural;
- ✚ 8 contracte pe PI 5.2 – Regenerare urbană;
- ✚ 17 contracte pe PI 6.1 – Infrastructură rutieră;
- ✚ 7 contracte pe PI 7.1 – Infrastructură de turism;
- ✚ 17 contracte pe PI 8.1/8.1A – Infrastructură de sănătate – ambulatorii;
- ✚ 7 contracte pe 8.1B - Prioritatea de investiții 8.1 – „Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin accesul la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități”, obiectivul specific 8.1 – „Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate”, Operațiunea B „centre comunitare integrate”;
- ✚ 5 contracte pe PI 8.2 B – Infrastructură de sănătate, unități medicale de urgențe;
- ✚ 10 contracte pe PI 8.1/8.1A nefin și 8.1/8.2B nefin;
- ✚ 1 contract pe 8.1 / 8.2 - Infrastructură de sănătate – Ambulanțe;
- ✚ 22 contracte pe PI 8.3 - Infrastructură servicii sociale;
- ✚ 28 contracte pe PI 9.1 - Prioritatea de investiții 9.1 - dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)
- ✚ 2 contracte pe PI 9.1 Prioritatea de investiții 9.1 -întreprinderi
- ✚ 94 contracte pe PI 10.1 – Investițiile în educație și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare;
- ✚ 11 contracte pe PI 10.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții;
- ✚ 5 contracte pe PI 10.3 - Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive;

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Odorheiu secuiesc Odorheiu Secuiesc 1.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 1.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 2.jpg

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 3.jpg

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 4.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Campeni.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Cimpeni.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Ocna Mures 2.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Ocna Mures.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei in Municipiul Blaj.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei in Municipiul Blaj 2.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii si a mediului urban in Municipiul Medias 1.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii si a mediului urban in Municipiul Medias 2.JPG

Imbunatatirea infrastructurii educationale din cadrul complexului D. si a complexului a Universitatii 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia.jpg

Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes.JPG

Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes 2.JPG

Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes 3.JPG

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuitul turistic la Ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Gradiste.JPG

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuitul turistic la ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Cunsade.JPG

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuitul turistic la ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Miercurea

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuitul turistic la ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Miercurea

Modernizarea drumului judetean DJ 107 Transalpin Apuseni 1.JPG

Modernizarea strazii urbane in orasul Sovata.JPG

Modernizarea Complexului Hotelier Ciucas prin amenajarea unei baze de agrement si SPA in localitatea Baile Tusnad 2.JPG

Capitolul III

Programul Regiunea CENTRU

În cadrul Politicii de Coeziune și în cooperare cu Comisia Europeană, fiecare stat membru a pregătit un **Acord de Parteneriat**, document strategic pentru programarea investițiilor. Acest document se axează pe prioritățile UE, stabilind strategia și prioritățile de investiții identificate de statul membru și prezintă o listă a programelor naționale și regionale care urmează să fie implementate.

Prin Decizia C(2022) 7893/26.10.2022 Programul „Regiunea Centru” a fost aprobat de Comisia Europeană.

Programul „Regiunea Centru” își propune să găsească soluții la nevoile identificate la nivel regional în cadrul Planului de Dezvoltare Regională Centru și în Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014-2020, dar și luând în considerare și alte documente strategice elaborate la nivel european, național, precum și strategii de dezvoltare elaborate la nivel regional, județean și local.

Bugetul alocat pentru PR Centru este de 1,38 miliarde euro, din care 1,15 miliarde euro sunt din FEDR.

Viziunea PR Centru este să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să contribuie la bunăstarea fiecărui cetățean.

PR Centru 2021-2027 cuprinde intervenții pe toate cele 5 obiective de politică ale UE și este format din **9 priorități de investiții** care se adresează următoarelor domenii:

- ✓ susținerii procesului de cercetare, dezvoltare și transfer tehnologic de la nivel regional în domeniile de specializare inteligente regionale;
- ✓ sprijinirea dezvoltării IMM-urilor regionale;
- ✓ sprijinirea procesului de digitalizare a serviciilor publice locale și a IMM-urilor;
- ✓ măsuri de eficiență energetică pentru clădirile rezidențiale și clădirile publice de la nivel regional;
- ✓ dezvoltarea mobilității urbane durabile;
- ✓ modernizarea infrastructurii de transport județene;
- ✓ investiții în infrastructura educațională pe toate palierele de învățământ;
- ✓ dezvoltarea turismului durabil și a patrimoniului în zonele rurale;
- ✓ susținerea regenerării urbane, a conservării patrimoniului și dezvoltării infrastructurilor de turism și culturale din zonele urbane de la nivel regional.

- c. elaborarea Manualului Beneficiarului care să includă prevederi explicite, inclusiv etape, documente și orice informație necesară beneficiarului în relația cu Autoritatea de Management inclusiv în ceea ce privește managementul financiar, monitorizare, verificarea, autorizarea și rambursarea cheltuielilor, atât pentru perioada de implementare, cât și pentru perioada de durabilitate.
4. Crearea cadrului pentru implementarea și valorificarea măsurilor de interoperabilitate și colaborare între autorități și instituții publice pentru creșterea eficienței în exercitarea activităților de evaluare, selecție, monitorizare, verificare, control, identificare, prevenire și management al neregulilor și audit;
5. Stabilirea modalității de implementare a opțiunii costurilor simplificate la nivelul programelor de finanțare.

PROGRAMUL „REGIUNEA CENTRU” 2021 – 2027

MANUALUL BENEFICIARULUI

- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44 din 24 mai 2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- ✓ Ordinul nr. 1777/2023 al ministrului Investițiilor și Proiectelor Europene privind aprobarea conținutului/ modelului/ formatului/ structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ Ordinul nr. 2.041/2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ Ordinul nr. 2.228/2023 pentru aprobarea modelului deciziei de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ Ordinul nr. 2.370/2023 pentru aprobarea matricei de corelare prevăzute la art. 7 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027.

- *Finalizare actualizare pachet de proceduri operaționale pentru implementarea PR Centru: Proceduri operaționale actualizate și aprobate – procent realizare 100%*

În prima parte a anului 2023 s-a continuat procesul de adaptare a procedurilor de lucru la structura specifică a ADR Centru, în paralel cu adoptarea și actualizarea unor reglementări legale pentru perioada de programare 2021-2027. Astfel, în data de 29.06.2023, prin Dispoziția Directorului General nr. 149 a fost aprobată Ediția I, revizia 1 pentru procedurile operaționale aplicabile la nivelul AM PR Centru 2021-2027.

➤ *Actualizare descriere de sistem: Descrierea de sistem actualizată și aprobată – procent realizare 100%*

Pe parcursul anului 2023, în urma întâlnirilor organizate cu Autoritatea de Audit și MIPE, Descrierea de sistem a fost actualizată de mai multe ori conform celor discutate cu Autoritatea de Audit și conform recomandărilor transmise de MIPE.

La sfârșitul lunii iunie 2023 a fost aprobată la nivelul AM Descrierea de sistem actualizată și transmisă către MIPE cu adresa nr. 21182/29.06.2023, împreună cu procedurile operaționale revizuite și aprobate.

În luna decembrie 2023 a fost actualizată Descrierea de sistem și a fost aprobată o nouă versiune.

➤ *Auditare sistem de management PR Centru: SMC PR Centru auditat de AA și CE*

În prima parte a anului 2023 au fost organizate 2 întâlniri cu Autoritatea de Audit având ca temă auditarea sistemului de management și control de la nivelul programelor regionale.

La sfârșitul lunii iunie 2023 a fost transmisă Descrierea de sistem împreună cu pachetul de documente și proceduri, dar o misiune de audit va începe după ce sunt derulate efectiv activitățile reglementate prin proceduri, inclusiv plăți.

De asemenea, în cursul lunii decembrie 2023 au fost pregătite și transmise documente pentru cele două misiuni de audit de sistem preventiv desfășurate de Autoritatea de Audit și de Comisia Europeană.

Misiunea de audit desfășurată de Autoritatea de Audit a avut ședință de deschidere în data de 11.12.2023, iar în data de 15.12.2023 au fost transmise documentele solicitate. De asemenea, în perioada 04-11.12.2023 au fost transmise documentele solicitate pentru desfășurarea misiunii de audit a Comisiei Europene (DAC6).

➤ *Furnizare informații pentru actualizare MYSMIS pentru 2021-2027 funcțional: Informații necesare pentru funcționalizarea MySMIS 2021-2027 pentru PR Centru transmise – procent realizare 100%*

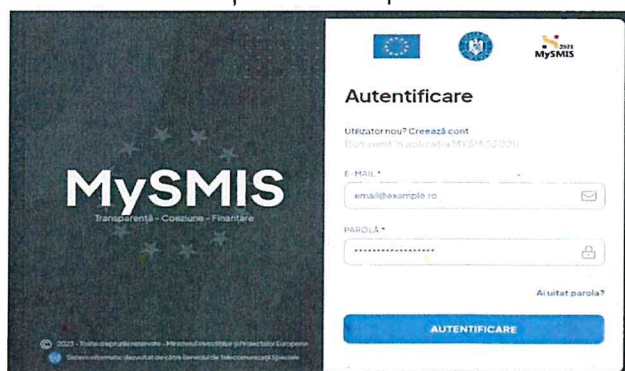
Pentru a susține activitatea de lansare a apelurilor de proiecte, experții ADR Centru au sprijinit echipa de la nivelul MIPE care lucrează pentru dezvoltarea sistemului informatic **MySMIS2021/SMIS2021+** prin participarea la întâlnirile online organizate, formularea de propuneri și observații și testarea sistemului.

La începutul anului 2023 MIPE a transmis un calendar estimativ pentru dezvoltarea sistemului informatic, care a fost modificat pe parcurs.

Până la acest moment s-au făcut următorii pași în implementarea MySMIS2021:

A. În partea de **BackOffice** au fost implementate "Modulul Autentificare" și "Modulul Apeluri" care se află în

etapa de testare și producție. În acest sens au avut loc, periodic, întâlniri cu reprezentanții MIPE în cadrul cărora a fost prezentată aplicația, pe măsură ce au fost adăugate funcții noi și de asemenea s-a discutat modul de testare și cum au fost rezolvate observațiile/clarificările solicitate. Astfel, în 27.03.2023 a fost dat în testare modulul de autentificare și din 10.04.2023 și Modulul de apel. Acestea au fost testate la nivelul tuturor Autorităților de Management și s-au formulat observații și propuneri pentru ca aceste module să poată cuprinde toate funcțiile necesare. Începând cu data de 27.04.2023 modulul Autentificare BackOffice (AuthBO) și modulul Apel au fost instalate pe mediul de producție. Partea de testare a continuat, inclusiv în cursul lunii iunie 2023.

B. Pentru **FrontOffice** a fost implementat modulul autentificare și modulul cerere de finanțare. În data de 09.05.2023 s-a prezentat modulul de creare cont/autentificare și identificare electronică. Modulul a fost dat pentru testare din data de 11.05.2023. În data de 29.05.2023 s-a prezentat modulul Cereri de finanțare (toate secțiunile). Modulul a fost dat pentru testare din data de 30.05.2023. Modulul Cerere de Finanțare a fost testat de Autoritățile de Management, inclusiv cu implicarea beneficiarilor de proiecte. Din data de 16.06.2023

3. Monitorizarea și raportarea privind Programul „Regiunea Centru” 2021-2027

➤ *Organizare ședințe CM PR Centru 2021-2027 - procent realizare 100%*

Comitetul de Monitorizare a Programului „Regiunea Centru” (CM PR Centru 2021-2027) este o structură regională de tip partenerial, fără personalitatea juridică, cu rol decizional strategic în procesul de implementare a PR Centru și care se va reuni pe parcursul întregii perioade de programare, pentru a examina implementarea Programului și progresele înregistrate în îndeplinirea acestuia. CM PR Centru 2021-2027 este format **33 membri** cu drepturi depline – instituții de la nivel central, autorități publice locale și reprezentanți ai societății civile, mediului, mediului de afaceri, universități de la nivel regional, precum și **21 de observatori**. Comisia Europeană prin DG Regio participă la reuniunile CM PR Centru 2021-2027 și are rol consultativ.

În data de 27.02.2023 a avut loc cea de-a doua reuniune a Comitetului de Monitorizare a PR Centru la Sibiu. Aceasta s-a desfășurat în format hibrid. În cadrul întâlnirii au fost discutate și adoptate criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 4, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane);
- ✓ Prioritatea 5, Acțiunea 5.1 - Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.3 – Învățământul universitar;
- ✓ Prioritatea 9 – Asistență tehnică, precum și modificarea Regulamentului propriu de Organizare și Funcționare.

De asemenea, în cadrul întâlnirii au mai fost prezentate Planul de comunicare aferent PR Centru, precum și criteriile pentru încă 8 apeluri de proiecte după cum urmează:

- ✓ Prioritatea 1, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, Intervenția 1.4.1 - Investiții tehnologice în IMM;
- ✓ Prioritatea 1, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, Intervenția 1.4.2 – Scale Up pentru start-up-uri și microîntreprinderi;
- ✓ Prioritatea 2, Acțiunea 2.2 – Întreprinderi digitale pentru o economie avansată – sectoarele de specializare inteligentă;
- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.3 – Infrastructură verde și albastră în municipiile Regiunii Centru;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.1 – Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, Intervenția 6.1.1 - Învățământul antepreșcolar și preșcolar;
- ✓ Prioritatea 7, Acțiunea 7.1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural, Intervenția 7.1.1 – Conservarea, protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.1 – Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru.

Pe lângă aceasta, **au fost aprobate** metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.4.2 – Scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi;
- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.4 – Investiții în infrastructură verde și albastră în mediul urban regional – orașe;
- ✓ Prioritatea 4, Acțiunea 4.2 – Dezvoltarea mobilității urbane durabile în orașele Regiunii Centru (inclusiv Zone Funcționale Urbane)

În plus, au fost transmise pentru informare, analiză și formulare de observații, criteriile de eligibilitate și selecție propuse pentru următoarele:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.3.3 - Platforma pilot de inovare deschisă și Prioritatea 2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic.

În perioada 03–04 octombrie 2023 a avut loc la Sfântu Gheorghe o nouă reuniune a Comitetului de Monitorizare a Programului „Regiunea Centru”. Aceasta s-a desfășurat în format hibrid. În cadrul acestei reuniuni **au fost aprobate** metodologiile și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.1 – Eficiență energetică clădiri rezidențiale;
- ✓ Prioritatea 6, Intervenția 6.1.2 – Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu – Învățământul primar și secundar;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.1 – Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru.

De asemenea, au fost aprobate Planul Multianual de Evaluare pentru PR Centru, precum și modificarea PR Centru din perspectiva includerii opțiunii costurilor simplificate.

Pe lângă acestea, au mai fost prezentate metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.3.3 - Platforma pilot de inovare deschisă – proiect strategic regional și Prioritatea 2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City – proiect strategic regional;
- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.1.2 Dezvoltarea capacităților private de CDI;
- ✓ Prioritatea 5, Acțiunea 5.2 Descongestionarea și fluidizarea traficului în zonele de acces în municipiile reședință de județ;
- ✓ Prioritatea 7, Intervenția 7.1.2 Protejarea și valorificarea în scop turistic a patrimoniului natural și a resurselor balneare;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.2 Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru;

- *Finalizarea evaluării de către Autoritatea de Audit (AA) a opțiunii costurilor simplificate (OCS) propuse la nivelul PR Centru - procent realizare 100%*

În prima parte a anului 2023 au avut loc discuții cu Autoritatea de Audit privind pachetul de documente actualizat în luna decembrie 2022. După mai multe discuții și consultări cu auditorii Comisiei Europene, opțiunea de cost simplificat pentru formarea profesională a fost ajustată.

În data de 28.08.2023, Autoritatea de Audit a comunicat evaluarea pozitivă privind metodologia utilizată pentru stabilirea opțiunii de cost simplificat: "Barem standard de cost unitar de formare profesională pentru angajații IMM-urilor" și a fost trimis Raportul de evaluare ex-ante. Ca urmare, propunerea de modificare a PR Centru în sensul includerii opțiunii costurilor simplificate, a fost supusă aprobării în cadrul Comitetului de Monitorizare pentru Programul „Regiunea Centru” care a aprobat-o prin decizia CM PR Centru nr. 25/03.10.2023.

În cursul lunii decembrie 2023 a fost inițiată modificarea programului și a fost transmisă Comisiei Europene prin intermediul SFC2021.

4. Pregătirea portofoliului de proiecte aferent PR Centru 2021-2027 - procent realizare 100%

- *Realizarea de întâlniri individuale sau comune pe teme specifice cu promotorii de la nivel regional în vederea discutării activităților eligibile și criteriilor de accesare a fondurilor, inclusiv dezvoltarea proiectelor: minim 10 întâlniri realizate cu promotorii de proiecte*

În cadrul întâlnirilor organizate în perioada 27 martie-6 aprilie 2023 cu reprezentanții celor 20 de municipii din Regiune, au fost discutate și aspecte legate de implementarea contractelor de finanțare din cadrul POAT 2014-2020. La cererea partenerilor, în prima parte a anului 2023, au avut loc întâlniri în cadrul cărora au fost discuții punctuale privind proiectele care vor fi depuse în cadrul PR Centru.

5. Elaborarea ghidurilor solicitantului aferente priorităților de investiții

- *Elaborare ghiduri ale solicitantului: ghiduri apeluri de proiecte elaborate procent realizare 100%*

În cadrul PR Centru **este prevăzută lansarea a 32 apeluri de proiecte și 4 instrumente financiare** pentru cele 9 priorități de investiții. Astfel, în prima parte a anului 2023 s-a continuat procesul de elaborare a ghidurilor solicitantului de către echipele de elaborare stabilite conform procedurii interne.

În data de **12 aprilie 2023 a fost adoptată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare** pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027. Prin intermediul acestei ordonanțe s-a dorit simplificarea procesului de evaluare, monitorizare și implementare a fondurilor europene aferente politicii de coeziune în România în perioada 2021-2027. De asemenea, OUG prevede standardizarea proceselor de management a programelor aferente Acordului de Parteneriat 2021-2027, precum și definirea rolului sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ care va sta la baza gestionării fondurilor externe nerambursabile și facilitarea interoperabilității acestuia cu sistemele, bazele de

Nr. crt.	Prioritate	OS	Nr. apeluri	Denumire apel/ Acțiune/ Intervenție	Stadiu elaborare ghid / Lansare apel
			2	✓ Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și albastre, revitalizarea spațiilor degradate și reducerea poluării din zonele urbane – municipii	Apel lansat în 20.07.2023
				✓ Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și albastre, revitalizarea spațiilor degradate și reducerea poluării din zonele urbane – orașe	Apel lansat în 11.09.2023
4	O Regiune cu mobilitate urbană durabilă	2.8	2	✓ Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv ZM și ZUF)	Apel lansat în 16.08.2023
				✓ Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Orașele Regiunii Centru (inclusiv ZM și ZUF)	Apel lansat în 11.09.2023
5	O Regiune conectată	3.2	2	✓ Modernizarea infrastructurii rutiere de interes regional	Apel lansat în 14.07.2023
				✓ Descongestionarea și fluidizarea traficului în zonele de acces în municipiile reședință de județ	Apel ce urmează a fi lansat în 31.01.2024
6	O Regiune educată	4.2	4	✓ Creșterea relevanței învățământului terțiar - Universități	Apel închis
				✓ Creșterea gradului de participare la nivelul învățământului antepreșcolar și preșcolar	Apel închis
				✓ Creșterea gradului de participare la nivelul învățământului primar și secundar	Consultare publică încheiată (03.08.2023–02.09.2023)
				✓ Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic	Consultare publică încheiată (14.09.2023–15.10.2023)
7	O Regiune cu turism sustenabil	4.6	3	✓ Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A din mediul rural	Apel lansat în 02.08.2023
				✓ Protejarea și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural și a resurselor balneare din mediul rural	Apel ce urmează a fi lansat în 31.01.2024
				✓ Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice – tabere școlare	Ghid în elaborare
8	O Regiune atractivă	5.1	2	✓ Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a	Apel lansat în 08.12.2024

industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 1 “O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă.

- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis “Dezvoltarea capacităților private de CDI” aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 1 “O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”, Obiectiv Specific 1.1. “Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate” și Obiectiv specific 1.4 “Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 1 “O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 1 Dezvoltarea structurilor CDI și TT în folosul întreprinderilor.
- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis “Dezvoltarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri” aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 4 “O Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”, Obiectiv Specific 4.6. “Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială”, Prioritatea 7 “O regiune cu turism sustenabil”, Acțiunea 7.2 Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor.
- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din mediul urban, aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 5 “O Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale”, Prioritatea 8 “O regiune atractivă”, Obiectiv Specific 5.1 “Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane”, Acțiunea 8.3 “Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile și orașele Regiunii Centru”.

➤ *Consultare publică privind ghidurile solicitantului: propuneri primite și analizate procent realizare 100%*

La momentul adoptării OUG 23/2023 în luna aprilie **au fost publicate pentru consultare publică un număr de 10 ghiduri ale solicitantului** din cadrul primelor 7 priorități de investiții, precum și ghidul aferent priorității de asistență tehnică.

După adoptarea OUG 23/2023 a fost necesară transpunerea prevederilor Ghidurilor solicitantului de pe formatul utilizat la nivelul PR Centru pe structura aprobată prin Ordinul MIPE nr. 1.777 din 3 mai 2023.

Astfel, până la sfârșitul lunii mai 2023 cele 10 ghiduri ale solicitantului puse în consultare publică au fost actualizate pe noul format de Ghid. Ținând seama și de observațiile/propunerile primite în urma consultării publice variantele consolidate ale acestor ghiduri au fost publicate pe site-ul Programului.

În urma derulării procesului de consultare publică pentru ghidurile publicate în cursul anului 2023 au fost primite un număr total de **296 observații/propuneri** și solicitări de clarificare, cele mai multe dintre acestea fiind pentru:

- Acțiunea 1.4.1 Investiții tehnologice în IMM (68),
- Acțiunea 1.4.2 Scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi (35),
- Acțiunea 3.2 Eficiența energetică în clădiri publice (40), Intervenția 2.1.2. Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-city (30) și
- Acțiunea 7.1.1 Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A din mediul rural (25).

- *Evaluarea, selecția și contractarea cererilor de finanțare depuse de solicitanți în cadrul Programului „Regiunea Centru” pentru perioada de programare 2021–2027*

Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul PR Centru a demarat în anul 2023, în acest sens au fost derulate următoarele activități:

- ✚ Au fost primite și înregistrate 184 CF aferente Acțiunii/ Intervenției 1.4.1, 3.2, 6.1.1 și 7.1.1
- ✚ Evaluarea din punct de vedere tehnic și financiar a 29 cereri de finanțare aferente Acțiunii/ Intervenției 1.4.1, 3.2, 6.1.1 și 7.1.1
De asemenea, au fost efectuate 23 vizite la fața locului.
- ✚ Demararea etapei de contractare și eligibilitate pentru 13 cereri de finanțare, aferente Acțiunii/ Intervenției 1.4.1, 3.2, 6.1.1 și 7.1.1
- ✚ Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern, prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate
- ✚ Arhivarea documentelor aferente perioadei de programare 2014-2020

La data de 31.12.2023 **situația proiectelor depuse în cadrul PR Centru 2021-2027** este următoarea:

- **184 proiecte depuse** cu o valoare totală solicitată de **216,78 milioane euro**, din care:
  - **168 proiecte** se află în **etapa de selecție**, cu o valoare totală a sumei solicitate de **172,84 milioane euro**
  - **3 proiecte retrase/respinse**, cu o valoare totală a sumei solicitate de **2,67 milioane euro**
  - **13 proiecte** se află în **etapa de contractare** cu o valoare a sumei solicitate de **41,27 milioane euro**.

6. Realizarea de acțiuni privind identitatea vizuală și promovarea PR Centru

- *Finalizare plan de comunicare: plan de comunicare elaborat și aprobat procent realizare 100%*

În cadrul celei de-a doua reuniuni CM PR Centru din 27.02.2023 a fost prezentat și discutat Planul de Comunicare aferent PR Centru. Ulterior, acesta a fost aprobat la nivelul AM PR Centru prin Dispoziția Directorului General din 13.03.2023.

- *Realizare pagină de internet Program: pagina de internet program elaborată și funcțională procent realizare 100%*

finanțări disponibile, în funcție de specificul publicului prezent la eveniment, pentru: inovare, competitivitate, formare profesională, dezvoltarea turismului, mobilitate și cooperare europeană în afaceri.

Suita de Conferințe "Finanțări europene 2021-2027. Împreună dezvoltăm regiunea!"

Nr. crt.	Județ	Tip potențiali beneficiari	Perioadă
1	Covasna	publici	07.02.2023
		privati	08.02.2023
2	Alba	publici	14.02.2023
		privati	15.03.2023
3	Brașov	publici	23.02.2023
		privati	24.02.2023
4	Harghita	publici	01.03.2023
		privati	02.03.2023
5	Sibiu	publici	07.03.2023
		privati	03.03.2023
6	Mureș	publici	14.03.2023
		privati	05.04.2023

7. Dezvoltarea sistemului de Plăți și declarații de cheltuieli

- *Semnare Convenție de finanțare cu ACP pentru fonduri de la Bugetul de Stat pentru cofinanțare și cheltuieli neeligibile: Convenție de finanțare cu ACP semnată procent realizare 100%*

Convenția de finanțare se încheie anual între ADR Centru în calitate de AM pentru Programul „Regiunea Centru” aferent perioadei de programare 2021-2027 și Ministerul Finanțelor, prin Autoritatea de Certificare și Plată, în calitate de Organism contabil și Organism responsabil cu primirea fondurilor de la Comisia Europeană pentru PR Centru 2021-2027.

Pentru anul 2023, Convenția de finanțare a intrat în vigoare la data semnării ei de ultima parte 18.01.2023 și a expirat la data de 31.12.2023.

- *Elaborare previziuni financiare FEN și solicitare la ACP: Previziuni fonduri FEN necesare transmise la ACP procent realizare 100%*

Conform Acordului de colaborare cu ACP, previziunile fondurilor FEN necesare se transmit de 2 ori pe an, la începutul lunii ianuarie, respectiv al lunii iulie. Astfel, au fost transmise la Ministerul Finanțelor estimările privind contribuția UE aferentă cheltuielilor autorizate și plătite de AM ce vor fi incluse în cererile de plată pe care ACP le va transmite CE în anii 2023 și 2024 pentru PR Centru, precum și estimările privind contribuția UE aferentă cheltuielilor autorizate și plătite de AM PR Centru ce vor fi incluse în cererile de plată pe care ACP le va transmite CE în anii 2024 și 2025.

În 2023 au fost transmise 2 cereri de fonduri către ACP:

- Cerere de fonduri (prefinanțare) nr. 1
- Cerere de fonduri rambursare nr. 1

- *Elaborare și transmitere previziuni la ACP pentru fonduri din BS: Previziuni fonduri din BS necesare transmise la ACP procent realizare 100%*

În luna aprilie 2023 a fost transmis acordul ADR Centru, Autoritate de Management pentru „Regiunea Centru” 2021-2027, pentru diminuarea temporară a valorii creditelor de angajament cu suma de până la 40.000 mii lei din

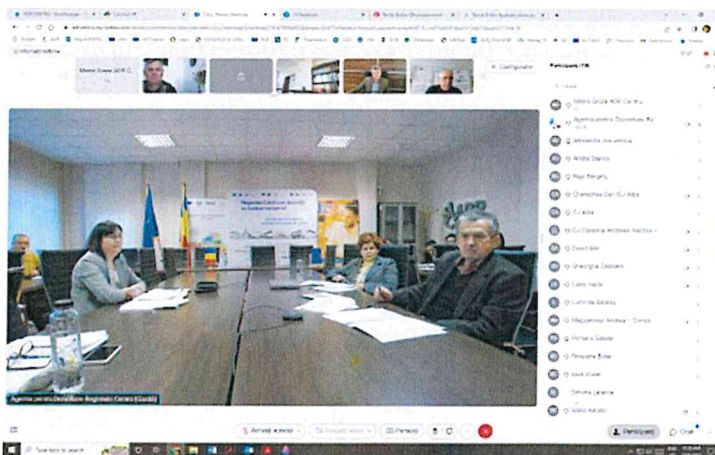
8. Elaborarea unui Plan multianual de evaluare pentru PR Centru

- *Elaborare Plan multianual de evaluare pentru PR Centru: Plan multianual de evaluare elaborat și aprobat de CM procent realizare 100%*

Activitatea de evaluare a Programului „Regiunea Centru” a fost demarată odată cu aprobarea programului de către Comisia Europeană, când a început o amplă activitate de planificare a evaluărilor pentru perioada 2021-2027. Conform reglementărilor europene – articolul 44 alin. (1) al Regulamentului (UE) 2021/1060¹, Autoritatea de Management (AM) elaborează Planul Multianual de Evaluare (PME) al Programului „Regiunea Centru” (PR Centru). Acest document strategic cuprinde studiile de evaluare ce se vor realiza din perspectiva **eficacității, eficienței, relevanței, coerenței și a valorii adăugate a UE**, cu scopul de a îmbunătăți calitatea elaborării și implementării programului.

În aceste context, AM PR Centru la începutul anului 2023 a efectuat pașii necesari înființării unui Comitet de Coordonare al Evaluării, for deliberativ care va avea în următorii șapte ani un rol determinant în avizarea PME, aprobarea termenilor de referință pentru contractarea expertizei de evaluare de program, adoptarea rapoartelor de evaluare etc. Membrii CCE (reprezentanți ai administrației publice locale – județ, municipiu, oraș, comună, ai mediului academic, ai sferei private și al ONG-urilor din Regiunea Centru) au fost selectați pe baza rolului pe care îl îndeplinesc în dezvoltarea Regiunii Centru. Constituirea formală a Comitetului s-a realizat prin Dispoziția Directorului General nr. 24/10.02.2023, prin care s-au stabilit componența CCE, rolul și activitățile membrilor.

Pentru elaborarea PME a avut loc o amplă consultare a CCE în privința nevoilor de evaluare a programului, membrii completând un chestionar cu propunerile proprii pentru temele, întrebările, perioadele și metodologia de evaluare. Pe baza acestor răspunsuri, Serviciul de Evaluare PR Centru a demarat elaborarea primei variante a Planului Multianual de Evaluare al Programului „Regiunea Centru”, ultima etapă din această activitate fiind organizarea de interviuri cu responsabilii de Priorități de Investiții și alți reprezentanți din managementul AM PR Centru.

Documentul a fost pus în dezbatere publică la începutul semestrului II al anului 2023, după care în data de 3 octombrie 2023 a fost prezentat și aprobat în cadrul reuniunii Comitetului de Monitorizare al PR Centru.

În ultima parte a anului s-a început elaborarea caietelor de sarcini în vederea achiziționării serviciilor de consultanță din domeniul evaluării program.

În paralel cu aceste activități, personalul Serviciului a participat atât fizic, cât și online la reuniunile Grupului de Lucru pentru Evaluare organizate de Unitatea de evaluare din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (27-28 februarie, 27 aprilie, 29-30 mai, 5 decembrie), dar și la cursurile de instruire organizate de către reprezentanții Băncii Mondiale tot la invitația MIPE.

¹Regulamentului (UE) 2021/1060 din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

În cursul lunii decembrie 2023 a fost inițiată modificarea de program și transmisă Comisiei Europene prin intermediul SFC2021.

- *Condiția favorizantă aferentă OP1 – implicare în finalizarea autoevaluării naționale, obținerea avizului COM și menținerea îndeplinirii pe parcursul implementării Programului Monitorizarea PR Centru – configurarea instrucțiunilor (AM și Beneficiari) pentru indicatorii aferenți Priorităților 1 și 2: condiție favorizantă considerată îndeplinită; instrucțiuni elaborate*

11. Implementarea abordării dezvoltării urbane durabile în cadrul PR Centru 2021-2027

- *Verificarea listelor de proiecte prioritare / SIDU pentru municipiile din Regiunea Centru: 20 SIDU-uri actualizate și verificate; - procent realizare 100%*

Până la 30 iunie 2023 municipiile din Regiunea Centru au avut posibilitatea modificării listelor de proiecte prioritare ale SIDU, astfel că 14 dintre ele au transmis listele de proiecte actualizate care au fost analizate la nivelul ADR Centru.

- *Sprrijinirea autorităților publice de la nivelul municipiilor și orașelor în realizarea documentelor strategice necesare pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru 2021-2027 – SIDU și PMUD, precum și în dezvoltarea portofoliului de proiecte aferent: Autorități de la nivel de orașe și municipii sprijinite; - procent realizare 100%*
- *Acordarea de sprijin beneficiarilor (municipiilor și orașelor) în dezvoltării urbane durabile: Întâlniri de lucru/ discuții telefonice/ videoconferințe – ori de câte ori se impune; - procent realizare 100%*
- *Realizarea de întâlniri cu municipiile și orașele de la nivel regional pentru pregătirea documentelor și proiectelor: Minim 40 de întâlniri realizate - procent realizare 100%*

De-a lungul anului trecut au avut loc întâlniri cu municipiile și orașele de la nivel regional, întâlniri în cadrul cărora au fost discutate toate aspectele privind PR Centru și modul de implementare al dezvoltării urbane și de pregătire a proiectelor necesare pentru accesarea fondurilor.

Ca urmare a elaborării Ghidurilor solicitantului aferente celor trei obiective specifice (OS) pentru care sunt alocări predefinite pentru municipiile de la nivel regional, potrivit PR Centru 2021-2027, ghiduri unde sunt detaliate activitățile eligibile și condițiile de accesare a fondurilor, precum și solicitările primite din partea unor municipii de a modifica listele de proiecte prioritare ale SIDU a fost necesară completarea prevederilor Ghidului de depunere a strategiilor integrate de dezvoltare urbană (SIDU) cu un capitol care să stabilească condițiile de modificare a SIDU și a listei proiectelor prioritare.

Ținând cont de necesitatea informării cât mai exacte a potențialilor beneficiari cu privire la activitățile eligibile și condițiile de accesare a fondurilor, precum și orice alte aspecte care țin de implementarea acțiunilor dedicate dezvoltării urbane, ADR Centru a organizat în perioada 27 martie-6 aprilie 2023 întâlniri individuale cu reprezentanții celor 20 de municipii din Regiune.

- ✚ Participare Zilele Feroviare, București– 17.10.2023-18.10.2023;
- ✚ Participare la evenimentul Caravana Culturii Concurenței, organizat de Consiliul Concurenței – 09.11.2023; Consiliul Județean Brașov;
- ✚ Participare Conferință SMART COMUNITIES, București, prezentarea PR Centru 21-27 09.11.2023;
- ✚ Participare la evenimentul organizat de BEI pentru promovarea instrumentului ELENA., H. Sheraton București, 14.11.2023;
- ✚ Participare CRI Centru – Consiliul Județean Brașov- 21.11.2023;
- ✚ Participare workshop organizat de Banca Mondială; "Knowledge Exchange on Public-Private Partnership", on-line, 22.11.2023;
- ✚ Participare seminar on line organizat de Banca Mondială pentru M&E walk-in clinic, monitorizare și evaluare în sectorul inovării-23.11.2023;
- ✚ Participare la evenimentul de diseminare privind rezultatele realizate în cadrul proiectului SIPOCA 50 în sprijinul autorităților administrației publice centrale și locale și a altor factori interesați, pentru aplicarea unitară legislației și a principiilor de dezvoltare durabilă, organizat de MDLPA – 24.11.2023; Brașov, Hotel Casa Mureșenilor;
- ✚ Participare seminar on line organizat de MIPE pentru corelarea indicatorilor POR 14-20 cu cei ai noilor Programe, în cazul proiectelor etapizate- 27.11.2023;
- ✚ Participare la evenimentul de diseminare a rezultatelor proiectului „Analiza, eficientizarea și actualizarea cadrului legal în domeniul turismului” cod SIPOCA 392 / cod MySmis 116156, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 – 28.11.2023; on-line;
- ✚ Participare CM PR Centru -on-line – 29.11.2023;
- ✚ Participare Conferința Regională "Dezvoltarea Regiunii Centru cu fonduri europene. Perspective de viitor" – 07.12.2023;
- ✚ Participare Forumul Comunicatorilor din Regiunea Centru - 08.12.2023;
- ✚ Participare seminar cu publicul intern, Alba Iulia – 08.12.2023;
- ✚ Participare conferința de închidere a proiectului „Îmbunătățirea cadrului de fundamentare și evaluare a politicilor publice de dezvoltare teritorială”, finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, cod SIPOCA 713 – 13.12.2023;
- ✚ Participare instruire on line cu MLPDA și reprezentanții consiliilor județene din Regiunea Centru pe tema - model digital al rețelelor de transport local (drumuri județene și comunale) 14.12.2023;
- ✚ Întâlnire de lucru cu reprezentanții AMB Brașov și consultanți - discuții privind PMUD ZM Brașov, CATTIA Brașov – 20.12.2023.

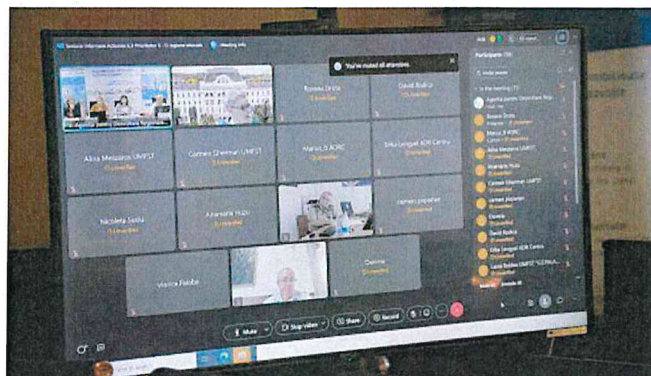

publică. A treia reuniune a CM PR Centru a avut loc în perioada 3-4 octombrie 2023, la Sfântu Gheorghe, Covasna și a reunit 50 participanți;

✚ În data de 28 noiembrie 2023 s-a desfășurat reuniunea online a Comitetului de Monitorizare pentru Programul „Regiunea Centru” (CM PR Centru), în cadrul unui eveniment organizat de ADR Centru, în calitate de Autoritate de Management a Programului;

✚ În perioada 10-11 mai 2023 la Sibiu a fost organizată Conferința regională pe tema ”Factori cheie pentru mobilitatea urbană - politici și strategii verzi”. Evenimentul a reunit peste 100 de participanți și a avut drept obiectiv îmbunătățirea soluțiilor de mobilitate electrică prin integrarea lor în sistemul public de transport a pasagerilor, precum și transferul unor modele de succes sau implementarea unor acțiuni inspirate din politicile și practicile europene;

✚ La sfârșitul lunii mai a fost organizată în Târgu Mureș, Conferința ”Academia Fondurilor Europene”, eveniment în cadrul căruia au fost prezentate ultimele noutăți despre fondurile disponibile pentru mediul privat și public prin PR Centru 2021-2027, prin Programul Tranziție Justă, dar și prin alte programe europene gestionate de alte instituții de nivel național și european;

✚ În perioada august-septembrie au fost organizate 8 evenimente online de lansare și informare a potențialilor solicitanți de fonduri a priorităților de finanțare PR Centru 2021-2027 cu peste 610 participanți pe prioritățile: 3.2, 5.1, 6.3, 3.3, 4.1, 7.1., 6.1.1, 1.4.1;

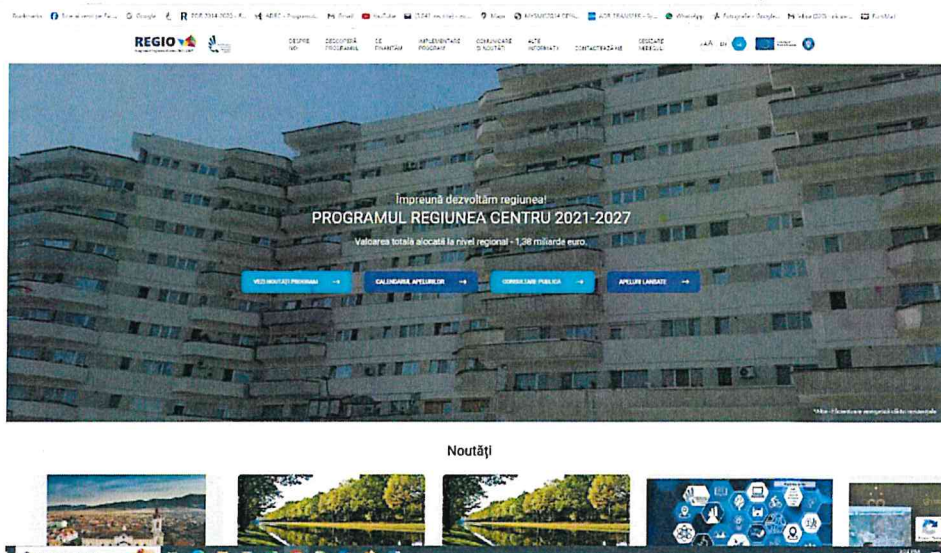
✚ În perioada 29 septembrie -1 octombrie s-a participat la Alba Green Energy – Târg de soluții

pentru energie verde și eficiență energetică” la Alba Iulia, unde s-au distribuit materiale informative cu oportunitățile de finanțare PR Centru și s-a prezentat Programul la peste 1000 participanți;

✚ Au avut loc două reuniuni fizice a grupurilor de lucru din Regiunea Centru – CRI (Sibiu) și CRP (Alba Iulia), în noiembrie-decembrie, care au reunit peste 180 participanți din partea APL, Universități, reprezentanți IMM și ONG;

✚ Pe parcursul anului s-a prezentat Programul publicului intern ADR Centru în cadrul a două seminare organizate în municipiul Alba Iulia în luna martie și decembrie;

✚ Pe parcursul anului a fost prezentat Programul în cadrul a 69 evenimente organizate de ADR Centru sau în parteneriat, cu peste 4.131 participanți în întreaga Regiune;

Capitolul IV

Programul Tranziție Justă 2021-2027

Începând cu perioada de programare 2021-2027, în cadrul Politicii de coeziune a fost introdus un nou instrument financiar, respectiv Fondul pentru o tranziție justă (FTJ). Obiectivul FTJ este a permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele energetice și climatice ale Uniunii pentru 2030 și o economie neutră din punct de vedere climatic a Uniunii până în 2050.

Conform Regulamentului 1056/2021 al Parlamentului European și al Consiliul Uniunii Europene de instituire a Fondului pentru o tranziție justă, teritoriile eligibile pentru a beneficia de finanțare din FTJ trebuie să elaboreze planuri teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ). Aceste planuri prezintă provocările din fiecare teritoriu, nevoile și obiectivele de dezvoltare care trebuie îndeplinite până în 2030.

Programul Tranziție Justă (PTJ) a fost aprobat prin decizia Comisiei Europene nr. C(2022) 9125/02.12.2022 și răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ) elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și **Mureș**, teritorii identificate în anexa „D” a Raportului de țară aferent anului 2020, pentru a fi sprijinite din Fondul pentru o Tranziție Justă în perioada 2021 - 2027.

Obiectivul general al planului teritorial pentru o tranziție justă pentru județul Mureș este de a proteja populația și economia județului în contextul provocărilor tranziției la neutralitatea climatică și de a favoriza valorificarea deplină a oportunităților de dezvoltare create de parcursul către o economie cu emisii reduse.

Autoritatea de Management pentru Programul Tranziție Justă (AM PTJ) funcționează în cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene. Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este Organism Intermediar pentru Programului Tranziție Justă 2021-2027 la nivelul Regiunii Centru. **Acordul de delegare** a anumitor atribuții privind implementarea Programului Tranziție Justă – Prioritatea 6, **a fost semnat în 25 august 2023** între ADR Centru și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin Direcția Generală Dezvoltare Regională și Tranziție Justă.

Programul are o alocare totală de 2,53 miliarde euro și este structurat pe 6 priorități dedicate fiecăruia dintre cele șase județe și o prioritate de asistență tehnică. Prioritatea 6 - Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul **Mureș are alocată suma de 277,03 mil euro**, din care 235,477 mil euro din FTJ și 42 mil euro cofinanțarea națională.

Beneficiază de sprijin următoarele tipuri de activități:

- Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului
- Sprijinirea tranziției forței de muncă
- Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă
- Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități industriale
- Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici
- Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu condiția includerii prealabile a acestora în planul teritorial

durabilă a microîntreprinderilor și crearea de locuri de muncă” și „Sprijinirea tranziției forței de muncă”. Pentru aceste ghiduri, experții din cadrul Departamentului OI PTJ au formulat observații și propuneri.

În data de 20 octombrie 2023 AM PTJ a lansat primul apel de proiecte în cadrul acțiunii „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” – componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”, perioada de depunere fiind 20 decembrie 2023 - 20 martie 2024.

În acest context, în data de 5 decembrie 2023, ADR Centru a organizat la Târgu Mureș o conferință regională de lansare a Programului Tranziție Justă. Evenimentul „Fonduri europene pentru mediul de afaceri din județul Mureș prin Programul Tranziție Justă” a fost organizat cu susținerea Consiliului Județean Mureș și a Camerei de Comerț și Industrie a județului Mureș. La eveniment au participat 89 de reprezentanți ai mediului de business mureșean.

Biroul **Help Desk, Comunicare** a desfășurat în ultimul trimestru al anului 2023 activitatea de sprijinire a potențialilor solicitanți de finanțare prin acordarea de răspunsuri la 18 cereri de informații referitoare la condițiile de accesare a apelului „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”.

Activități de comunicare privind Programul Tranziție Justă

- ✚ La sfârșitul lunii mai a fost organizată în Târgu Mureș, **Conferința ”Academia Fondurilor Europene”**, eveniment în cadrul căruia au fost prezentate ultimele noutăți despre fondurile disponibile pentru mediul privat și public prin PR Centru 2021-2027, prin Programul Tranziție Justă, dar și prin alte programe europene gestionate de alte instituții de nivel național și european.
- ✚ Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru - în calitate de Organism Intermediar pentru implementarea Programului de Tranziție Justă 2021-2027 – împreună cu Consiliul Județean Mureș și cu Camera de Comerț și Industrie a județului Mureș – a organizat în 5 decembrie 2023, la IncubCenter Târgu Mureș, de la ora 10.30 **Conferința ”Fonduri pentru mediul de afaceri din județul Mureș prin Programul Tranziție Justă”** la care au participat peste 80 persoane. Acest eveniment a reprezentat și lansarea regională a PTJ în Regiunea Centru concomitent cu prezentarea publică a 2 priorități de finanțare.
- ✚ A fost elaborat **un Plan de Acțiuni de Comunicare pentru Program**.
- ✚ Au fost elaborate **5 comunicate de presă**, distribuite mass-media, preluate în site și redistribuite în social-media și publicațiile electronice realizate lunar.
- ✚ A fost creată o secțiune dedicată PTJ în site www.adrcentru.ro, iar materialele informative și informațiile referitoare la lansare apeluri traduse în limba maghiară. Link-ul către pagină este preluat și în **aplicația de mobil PProCentru**, unde se postează cele mai recente informații despre Program.

decurg din această delegare (Art.5) și de a colabora în vederea implementării eficiente și la timp a PS în România (Art.6).

Următoarele funcții ale Autorității de Management au fost delegate ADR Centru, prin Acordul de delegare:

- Verificarea achizițiilor și a cererilor de rambursare/plată
- Monitorizarea proiectelor

Finanțarea activităților desfășurate de OI în baza prezentului acord se realizează prin contracte de finanțare în cadrul Programului Asistență tehnică, Prioritatea 1 și Prioritatea 2, în procent de maximum 1,5% din valoarea proiectelor gestionate în cadrul PS.

Următoarele activități au fost derulate de către ADR Centru, în cursul anului 2023, în calitate de OI Program Sănătate:

Asigurarea capacității administrative și operaționale a OI PS. Pentru implementarea funcțiilor delegate, conform Acordului Cadru de delegare, ADR Centru a prevăzut în organigrama și ROF Departamentul Organism Intermediar Program Sănătate, în cadrul Direcției Politici Regionale, Programe, cu un număr de **3 servicii și 19 posturi:**

6. Serviciul Verificare Financiară (6 posturi)
7. Serviciul Verificare Achiziții (6 posturi)
8. Serviciul Monitorizare Proiecte (6 posturi)

În urma concursului demarat pentru ocuparea posturilor prevăzute în organigramă, au fost recrutați experți pentru departamentul OI Program Sănătate. La data de 31 decembrie 2023, **în cadrul Departamentului OI PS din cadrul ADR Centru erau ocupate 4 posturi** (2 experți în Serviciul Verificare Financiară și 2 experți în Serviciul Monitorizare Proiecte). Activitatea de coordonare a departamentului este asigurată de Directorul Direcției Politici Regionale, Programe care are atribuții privind gestionarea acestei structuri și a activităților aferente OI POS începând cu 15.11.2023.

De asemenea, Directorul General al ADR Centru asigură conducerea curentă și permanentă a întregii activități a Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru inclusiv în legătură cu implementării acordului cadru de delegare.

Restul posturilor prevăzute în organigrama departamentului vor fi ocupate gradual, în funcție de numărul contractelor de finanțare care vor fi repartizate ADR Centru. Până acum, AM PoS nu a transmis un calendar și o situație privind numărul de contracte care vor fi repartizate ADR Centru în 2024 și calendarul de timp în care acestea ar putea fi repartizate.

A fost demarată pregătirea cererilor de finanțare care vor fi depuse la Autoritatea de Management a Programului Asistență Tehnică, Prioritatea 1: Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ FTJ și gestionarea programelor și Prioritatea 2: Asigurarea AT necesare derulării activităților de coordonare și control al fondurilor și gestionare a PoAT, PoS, PoDD, și PoCIDIF 2021-2027. Aceste cereri vor fi depuse la AM PoAT în cursul anului 2024 și vor asigura necesarul de finanțare pentru funcționarea OI Program Sănătate din cadrul ADR Centru.

Participarea la ședințele Comitetului de monitorizare a Programului Sănătate. ADR Centru este membră în Comitetul de Monitorizare a Programului Sănătate, structură de tip partenerial cu rol decizional strategic în implementarea Programului Sănătate, înființată în baza Regulamentului 1060/2021.

Capitolul VI

Cooperare externă și dezvoltare de proiecte regionale

În cursul anului 2023, activitatea de cooperare externă/ dezvoltare programe, proiecte regionale s-a axat pe trei direcții importante:

- A. Implementarea de proiecte regionale;
- B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională;
- C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori.

I. IMPLEMENTAREA PROIECTELOR REGIONALE

1. Proiectul BISNet Transylvania

ADR Centru a continuat în cursul anului 2023 acordarea de servicii menite să susțină și să promoveze mediul regional de afaceri. În calitate de organizație membră a rețelei Enterprise Europe Network (EEN), statut dobândit în anul 2008, ADR Centru implementează în perioada 2022-2025, în baza Acordului de Grant încheiat cu EISMEA - Consiliul European pentru Inovare și Agenția Executivă pentru IMM-uri, implementează și în calitate de coordonator al consorțiului BISNet Transylvania, în colaborare cu alte 9 organizații din Macroregiunea 1, activități direcționate către sprijinirea IMM-urilor.

*Servicii de consultanță la dispoziția
intreprinderii dumneavoastră*

BISNet Transylvania este numele consorțiului format din 10 organizații care funcționează în Macroregiunea 1 (Regiunea Centru și Regiunea Nord-Vest) și totodată titlul aplicației care asigură continuitatea apartenenței ADR Centru la cea mai mare rețea europeană de susținere a mediului de afaceri – Enterprise Europe Network (EEN).

Managementul strategic al proiectului este asigurat de coordonatorul consorțiului, ADR Centru, cu sprijinul și implicarea tuturor partenerilor de proiect și are ca scop asigurarea unei implementări corespunzătoare a acțiunilor și în special coordonarea și corelarea acestora cu acțiunile strategice ale fiecărui partener și cu acțiunile altor organizații la nivel regional, național și chiar european. Astfel, în 9 februarie 2023, ADR Centru a organizat o întâlnire de consorțiu, on-line, în vederea pregătirii raportului pentru prefinanțare adițională, pentru care a fost realizat un raport tehnic, s-a completat un sondaj specific și o declarație financiară referitoare la costurile realizate în perioada 01.01.2022 – 31.12.2022. În 1 martie 2023, ADR Centru a încărcat Raportul pentru prefinanțare adițională pentru cei 10 membri ai consorțiului pe platforma specifică, gestionată de Comisia Europeană. Ca urmare a acestei raportări, consorțiul BISNet Transylvania a primit o prefinanțare adițională de 350,586.56 euro.

Totodată, în vederea pregătirii Raportului Intermediar privind activitățile implementate în perioada 01.01.2022-30.06.2023, ADR Centru a organizat în 28 iunie 2023 o nouă întâlnire de consorțiu on-line. În cadrul acestei întâlniri, s-a analizat stadiul implementării proiectului, evaluarea activității, a indicatorilor realizați, fiind prezentate

prezentarea oportunităților de finanțare disponibile în perioada următoare și principalele sectoare vizate. La evenimentul au fost prezenți peste 50 de participanți.

Pe lângă aceste evenimente, experții Enterprise Europe Network din cadrul ADR Centru au participat la cele 6 conferințe dedicate mediului privat și organizate în toate cele 6 județe ale Regiunii Centru, în cadrul **campaniei "Finanțări europene 2021-2027. Împreună dezvoltăm regiunea!"**, în lunile februarie, martie și aprilie 2023. Cu ocazia acestor evenimente au fost promovate, pe de o parte, serviciile gratuite de sprijin disponibile pentru sectorul IMM prin intermediul Enterprise Europe Network, iar pe de altă parte, au fost promovate programele de finanțare gestionate direct de Comisia Europeană, care se adresează IMM-urilor în domenii precum digitalizare, inovare, cercetare, sustenabilitate și eficiență energetică, acces pe Piața Unică etc.

Oferirea de informații directe, la cerere:

Serviciile de informare și consiliere au constat în oferirea de răspunsuri la întrebări pe teme referitoare la inovare, digitalizare, sustenabilitate și reziliență, asistență în accesarea programelor cu finanțare europeană sau dezvoltarea de parteneriate internaționale de cercetare, promovarea de consultări publice lansate de Comisia Europeană, de interes pentru mediul de afaceri. De acest tip de servicii au beneficiat peste 60 de entități din Regiunea Centru.

Acordarea de servicii cu valoare adăugată IMM-urilor și organizațiilor relevante din Regiunea Centru:

I. Misiuni economice și evenimente de brokeraj:

➤ **Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest**, în parteneriat cu **Agenția Economică de Dezvoltare a Landului Brandenburg (Germania)** a organizat, în perioada 21 - 22 martie 2023, o misiune economică în Regiunile Centru și Nord-Vest, la care au participat 11 companii din Landul Brandenburg, Germania. Misiunea economică a fost organizată cu scopul de a facilita realizarea de contacte, colaborări și stabilirea de parteneriate de afaceri între companiile germane și companiile/organizațiile românești participante la eveniment. În contextul acestui eveniment, au fost organizate întâlniri de afaceri, sub formă unor întâlniri de tip B2B, mese rotunde și vizite individuale la sediile unor companii și organizații din Regiunea Centru și Nord-Vest. Cu ocazia acestui eveniment, ADR Centru a organizat în 22 martie 2023, 6 mese rotunde, dintre care una s-a desfășurat la sediul Agenției, iar celelalte 5 au fost găzduite de Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Primăria Comunei Ciugud, Stațiunea de Cercetare, Dezvoltare pentru Viticultura și Vinificație Blaj, Parcul Industrial Cugir și CN Sucursala Regională CFR Brașov. La aceste mese rotunde au participat 35 de organizații din Regiunea Centru, având loc 47 de întâlniri bilaterale de afaceri. Discuțiile au vizat posibile colaborări în domeniile: agricultură/ producția de îngrășăminte bio, feroviar / fabricarea de mașini și sisteme pentru întreținerea seturilor de roți de cale ferată, managementului deșeurilor/reciclarea apelor uzate, formare în domeniul IT, dezvoltarea de Software, tehnologii inteligente 3D de măsurare cu senzori, producția de energie din surse regenerabile.

V. Promovarea serviciilor rețelei și activități de comunicare:

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate activități de comunicare și promovare, atât a rețelei Enterprise Europe Network cât și activităților realizate de ADR Centru, conform planului de comunicare pentru anul 2023. Astfel, au fost realizate comunicate și articole de presă, postări referitoare la activitatea EEN, evenimente și oportunități dedicate IMM-urilor, atât pe site-ul Agenției și al proiectului cât și prin canalele social-media. A fost actualizat site-ul een-transylvania.ro, conform recomandărilor primite de la EISMEA privind conținutul și identitatea vizuală.

VI. Îmbunătățirea capacității membrilor rețelei, precum și actualizarea constantă a propriilor competențe și expertiză, schimb de bune practici între membrii săi: membrii echipei ADR Centru din cadrul proiectului au participat la instruirii centralizate și descentralizate organizate de EISMEA și nu numai, fiind membrii activi în grupuri sectoriale și tematice din cadrul rețelei, pe domeniile: turism, mobilitate, proximitate și economie socială, sustenabilitate, piața unică, acces la finanțare și inovare. De asemenea, coordonatorul consorțiului este membru în forul de conducere al rețelei EEN, iar unul dintre experții ADR Centru deține rolul de "Client Journey Coach", la nivel de consorțiu, sprijinind implementarea conceptelor de "client journey" și "hub & spoke".

2. Proiectul COLOR CIRCLE – "COncecting and empowering LOcal authorities with Research capacities to unlock the full potential of CIRCular Economy" (COLOR CIRCLE – Conectarea și înzestrarea administrației locale cu capacități de cercetare pentru a valorifica întregul potențial al economiei circulare)

Pornind de la ideea că dezvoltarea unor măsuri integrate privind economia circulară se poate realiza numai prin implicarea tuturor factorilor relevanți locali și regionali, prin intermediul proiectului COLOR CIRCLE este sprijinită cooperarea dintre autoritățile locale și mediul academic regional. Proiectul COLOR CIRCLE s-a derulat în perioada 1 august 2021 - 31 iulie 2023 fiind implementat de un consorțiu internațional format din șase organizații partenere din cinci state europene, coordonate în calitate de partener lider de către Universitatea HESAM din Franța.

În anul 2023, ADR Centru a realizat în cadrul proiectului următoarele activități:

1. Monitorizarea planului de acțiune privind îmbunătățirea instrumentelor de politică vizate de proiect (PR Centru PI 3 și POR 2014-2020, AP 13)
2. Organizarea a cinci întâlniri cu grupul de lucru pe teme: eficiență energetică, infrastructură verde și albastră, regenerare urbană, biodiversitate și economie circulară, după cum urmează:

Întâlnirile de lucru pe eficiență energetică, infrastructură verde și albastră, regenerare urbană, biodiversitate au fost organizate în perioada 22-23 februarie la Sighișoara, iar întâlnirea pe economie circulară a fost organizată în 27 iunie la Cugir. În cadrul întâlnirilor organizate în Sighișoara au fost prezentate și discutate primele drafturi ale

Cele mai importante activități derulate la ADR Centru în cadrul proiectului E-MOB, în anul **2023**, au fost:

1. Monitorizarea planului de acțiune pentru îmbunătățirea POR AP 4, PI 4.1, precum și a PI 4 din PR Centru 2021-2027, instrumentele de politică abordate de proiectul E-MOB la nivel regional;
2. Organizarea unei întâlniri regionale de lucru în 23 februarie 2023 la Sighișoara; la acest eveniment au participat municipii și orașe, operatori ai transportului local și asociații care au ca obiect de activitate monitorizarea mobilității. În cadrul întâlnirii au fost discutate principalele provocări din regiune și s-a prezentat un prim draft al ghidului aferent P4, instrumentul politic vizat de proiectul EMOB;
3. Organizarea conferinței finale a proiectului EMOB în 11 mai 2023 la Sibiu – această întâlnire a fost un forum de prezentare și dezbateră a politicilor regionale, naționale și europene din domeniul mobilității, cu accent asupra unor exemple de integrare a soluțiilor de mobilitate electrică în sistemele publice de transport a pasagerilor. Evenimentul a reunit peste 50 de participanți, reprezentanți din conducerea Consiliului Județean Sibiu, Primăriei Municipiului Sibiu, Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, Universității „Lucian Blaga” precum și reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, UAT-uri din Regiunea Centru și alte regiuni din România, ai societății civile și mediul de afaceri din România, dar și participanți din partea Comisiei Europene și reprezentanți din mai multe țări partenere în proiect (Germania, Austria, Franța, Grecia, Croația, Ungaria, Spania) cu activitate relevantă în dezvoltarea de politici, programe sau cu atribuții la nivel național/local/județean în dezvoltarea mobilității durabile în transportul public.
4. Participarea la întâlnirile de management organizate online de partenerul lider;
5. Activități specifice de comunicare (diseminare activități în presa regională și pe website-ul proiectului) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului
6. Activități specifice de management, pregătirea și transmiterea raportului de progres 7 (final).

3. Proiectul RAMSAT - “Revitalising Remote And Mountainous Sustainable Alternative Tourism”, în traducere: “RAMSAT – Revitalizarea zonelor periferice, montane prin dezvoltarea turismului durabil alternativ”

Proiectul RAMSAT a fost finanțat prin programul INTERREG EUROPE 2014-2020 - apelul 4 și a avut ca obiectiv principal îmbunătățirea instrumentelor de politică locală și regională care sprijină dezvoltarea turismului durabil alternativ în zonele periferice montane, în vederea protejării și utilizării sustenabile a resurselor naturale, patrimoniului cultural și a revitalizării acestor zone. Proiectul a vizat îmbunătățirea implementării instrumentelor de politică selectate în regiunile participante, facilitând schimbul de experiență, bune practici și idei între actorii relevanți regionali cu scopul

RAMSAT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

4. Proiectul CHERRY - "making Culture tHe N°1 ally of European RecoveRY"- "– Cultura, primul aliat al redresării Europene"

Proiectul **CHERRY** este o inițiativă interregională ce își propune să identifice cele mai bune practici și modele de îmbunătățire a politicilor de promovare și susținere a industriilor culturale și creative (ICC). Prin activități specifice, prin intermediul proiectului CHERRY se dorește intensificarea contribuției industriilor culturale și creative la creșterea economiei locale, sprijinirea incluziunii sociale și promovarea inovării. În contextul proiectului, se vor aborda instrumente de politică care susțin redresarea post-pandemie a industriilor culturale și creative, luând în considerare tranziția verde și digitală.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

CHERRY

La nivelul Regiunii Centru, ADR Centru va avea în vedere îmbunătățirea PR Centru, P1 - O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.1 - Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, acțiunea 2 - Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de CD și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele/ariile RIS regionale. Prin intermediul acestei acțiuni, PR Centru își propune să răspundă nevoii integrării ecosistemului de inovare regional în spațiul de cercetare și inovare european și dezvoltarea rețelelor regionale de inovare, în domeniile de specializare inteligentă din RIS3, sectorul ICC fiind unul din cele 9 domenii de specializare inteligentă identificate în strategia de specializare inteligentă a Regiunii Centru.

În anul 2023 au fost realizate următoarele activități:

1. Participarea la întâlnirile de management și întâlniri tehnice organizate online de partenerul lider;
2. Activități specifice de comunicare (diseminare activități în presa regională și pe website-ul proiectului) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului;
3. Constituirea unui grup de lucru regional și respectiv organizarea primei întâlniri de lucru a acestui grup – 7 iulie 2023 – un eveniment în cadrul căruia pe lângă discuțiile specifice sectorului, au fost organizate și discuții în format EDP privind instrumentul de politică vizat de proiect;
4. Participarea la întâlnirea de lansare a proiectului organizată în perioada 11-12 iunie 2023, la Trieste, Italia;
5. Realizarea unei analize SWOT privind sectorul ICC;
6. Completarea unui sondaj online privind evaluarea nevoilor și așteptărilor la nivel regional (stakeholderi, furnizori de servicii publice sau privați);
7. Participarea activă pe platforma de învățare de politici a Interreg Europe prin participarea la evenimente organizate de IE;
8. Maparea la nivel regional a actorilor, practicilor și proiectelor din sectorul ICC;
9. Participarea alături de doi reprezentanți ai grupului de lucru regional (CJ Alba, Universitatea de Arte din Târgu-Mureș) la întâlnirea internațională organizată la Veszprem, în Ungaria, în perioada 12-12 septembrie.
10. Organizarea în format online, în 29 noiembrie, a celei de a doua întâlniri a grupului de lucru regional.
11. Activități specifice de management, pregătirea și transmiterea primului raport de progres.

Proiectul ARCADIA va fi implementat în perioada Ianuarie 2024 – Iunie 2028, de un consorțiu format din 42 de organizații din Europa, active în domeniul dezvoltării sustenabile, iar partenerii proiectului (37 parteneri și 5 parteneri asociați) sunt agenții de dezvoltare și organizații de sprijin din Italia, Olanda, Suedia, Austria, Croația, Danemarca, Bulgaria și România, reprezentată de ADR Centru.

Obiectivul general al proiectului constă în sprijinirea implementării Misiunii de adaptare la schimbările climatice prin identificarea unor măsuri inovative și prin utilizarea unor soluții bazate pe natură în regiunile din întreaga Europă. Prin proiect se are în vedere dezvoltarea unor rețele coerente pentru dezvoltarea infrastructurii verzi și/sau albastre și asigurarea accesului, organizațiilor implicate în implementarea acestor tipuri de proiecte, la date actualizate, bune practici privind dezvoltarea de proiecte bazate pe natură. Prin implementarea acestui proiect partenerii ARCADIA își propun să atingă obiectivul Misiunii de adaptare la schimbările climatice și să multiplice modelele ARCADIA în 150 de regiuni și comunități europene astfel încât acestea să răspundă mai eficient schimbărilor climatice. ARCADIA propune o abordare regională, transformativă, care să implice autoritățile locale și regionale, societatea civilă, cetățenii și întreprinderile și care pune accentul pe schimburi de cunoștințe și de exemple de bună practică privind adaptarea la schimbările climatice, inclusiv pe conceperea unor programe care să răspundă nevoilor regiunii.

Prin proiect se are în vedere creionarea de strategii pentru 5 regiuni model și pentru 3 regiuni replicator. Toate cele 8 regiuni se regăsesc în regiunea biogeografică continentală, ce acoperă peste un sfert din teritoriul Uniunii Europene incluzând, integral sau parțial, teritoriul a 13 state membre ale UE (zone întinse din Franța, Germania, Italia, Polonia, Republica Cehă și Bulgaria, precum și părți semnificative din Danemarca, Belgia, Austria, Slovenia și România, Luxemburg și 3% din teritoriul Suediei).

În cadrul proiectului, Regiunea Centru va îndeplini rolul de replicator. De asemenea, prin proiect vor fi dezvoltate 15 proiecte demonstrative, care vor fi creionate în cadrul laboratoarelor regionale de co-inovare, alături de parteneri sociali, reprezentanți ai organizațiilor civile și ai comunității.

Activitățile proiectului vor fi structurate în 12 pachete de lucru (WP-uri). Fluxul de lucru pentru fiecare regiune model este organizat ca un singur WP, fiind astfel organizate 5 WP-uri regionale și un WP umbrelă (6), pentru analiza interregională și implementarea coerentă a acțiunilor. Activitățile aferente regiunilor identificate ca replicator sunt structurate într-un singur pachet de lucru – WP9.

În anul 2023, în cadrul proiectului ARCADIA, au fost realizate următoarele activități:

Activități de management și coordonare: semnare acord de grant, deschidere cont proiect, demarare activități privind desemnarea echipei de implementare a proiectului.

imagine al europarlamentarului Lőrincz Vincze, iar grupul de participanți a fost format din 20 persoane;

- ✚ Echipa Europe Direct a participat la mai multe activități pe tema "Săptămâni verde" în rândul elevilor, după cum urmează:
  - la Seminarul Teologic Ortodox s-a participat în 3 aprilie la o activitate în școală pe tema reciclării sau a conservării mediului cu prezența a 25 de elevi;
  - în 27 aprilie 2023 echipa a participat la 3 activități școlare cu 86 elevi din cadrul Școlii Gimnaziale "Ion Agârbiceanu" Alba Iulia cu informații despre Uniunea Europeană și moduri de protejare a mediului;
- ✚ În 9 mai au fost promovate informații și articole prin care s-a subliniat importanța Zilei Europei și beneficiile obținute de către cetățeni începând cu anul 2007, an în care România a devenit stat membru al UE;
- ✚ În 10 mai s-a desfășurat activitatea internațională, "Euro în a plate/Europa în farfurie", la Centrul de vizitatori ai Municipiului Sibiu, cu sprijinul Liceului Economic din Sibiu, în cadrul căreia au fost preparate 10 tipuri de feluri de mâncare specifice pentru 7 țări implicate în proiectul Color Circle. La această activitate au participat 40 persoane;

✚ În
27
mai

2023 reprezentantul Europe Direct a participat la „Gala excelenței în Educație”, Ediția I, organizată de Centrul pentru Excelență care a avut loc în Alba Iulia unde s-au reunit peste 70 de profesori și 100 de tineri din județ;

- ✚ În 30 mai 2023 a avut loc o întâlnire online a rețelei de multiplicatori europeni din Regiunea Centru, la care au participat 15 persoane;
- ✚ În 14 iunie am organizat, în colaborare cu reprezentanții Biroului "Europa Creativă" a fost organizată o sesiune de informare pe tema posibilităților de finanțare existente prin program la care au participat 25 persoane;
- ✚ În perioada 6-9 iunie, echipa Europe Direct Regiunea Centru a oferit informații și a participat la "Săptămâna biodiversității" organizată de către SOMAREST SRL pentru cetățenii din Avrig;
- ✚ În perioada 12 – 14 septembrie 2023 au fost organizate și desfășurate 2 ateliere de lucru pentru scriere proiecte Erasmus+(Educație elevi), la care au participat 32 de cadre didactice

II-a Friendship European Challenge pentru a primi un plus de informații europene prin jocuri cu întrebări interactive de cultură generală și etape cu activități provocatoare intelectual;

- ✚ În 7 și 8 decembrie 2023 a avut loc a treia ediție a Forumului Multiplicatorilor de Informații din Regiune Centru. Cu prezență fizică în data de 7.12.2023 au participat peste 130 persoane, reprezentanți ai instituțiilor, mediului privat sau ai comunităților locale din Regiunea Centru, iar în 8.12.2023 evenimentul a continuat online cu prezentarea unor programe și oportunități de finanțare europene în fața unei audiențe de 40 persoane. Tuturor participanților li s-au distribuit materiale promoționale.

A fost elaborată și încărcată în platforma online, cererea de finanțare pentru Planul de acțiuni Europe Direct pentru 2024.

II. PREGĂTIREA DE NOI PARTENERIATE ȘI PROIECTE DE COOPERARE INTRA- și INTERREGIONALĂ

Activitatea de dezvoltare de parteneriate și pregătire de proiecte de cooperare se înscrie în misiunea ADR Centru de a face vizibilă Regiunea Centru la nivel european și internațional și de a susține dezvoltarea colaborărilor între actorii din regiune cu alte organizații din Europa în domenii de interes pentru comunitățile locale, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Astfel, pe parcursul anului 2023, ADR Centru:

- ✚ A deșus în calitate de coordonator o aplicație în cadrul Programului UE privind Piața Unică 2021-2027:
  - Proiectul **ASIST4CIRCLE "Assistance for circular social enterprises through transnational cooperation in the Black Sea"**, în traducere "Asistență pentru întreprinderile sociale circulare prin cooperare transnațională în zona Mării Negre". Proiectul își propune să faciliteze tranziția verde a 40 de IMM-uri sociale din România, Bulgaria, Georgia și Turcia prin acordarea de servicii de consiliere și formare pentru a-și îmbunătăți capacitățile în ceea ce privește sustenabilitatea socială și de mediu, prin furnizarea de sprijin financiar direct (vouchere) pentru dezvoltarea unor modele sustenabile afaceri și prin facilitarea interacțiunii cu actori cheie cu experiență și competențe în domeniul economiei circulare.
- ✚ S-a implicat în calitate de partener în pregătirea a două aplicații:
  - Proiectul **CIBIRETE "Circular BioEconomy for Resilient Territories"**, în traducere „Bioeconomie circulară pentru teritorii reziliente”, o inițiativă a Forest Science and Technology Centre of Catalonia (Centrul de Știință și Tehnologie Forestieră din Catalonia), având ca obiectiv general îmbunătățirea politicilor și programelor de dezvoltare regională, în domeniul bioeconomiei circulare, printr-o mai mare implicare a sectoarelor forestier și agroforestier, favorizând în același timp reziliența la schimbările climatice și protecția biodiversității. Proiectul CIBIRETE a fost deșus în cadrul programului Interreg Europe 2021-2027.
  - Proiectul **BRIDGE "Bridging Regional Innovation systems for Deep tech in Growing Economies"**, deșus spre finanțare în cadrul Programului ORIZONT EUROPA. Proiectul vizează crearea unui program comun de inovare privind tehnologia spațială, un proces transnațional care permite statelor membre și regiunilor europene, precum și țărilor asociate, să participe la activități comune de programare de importanță strategică și facilitează crearea de sinergii prin implicarea

energetică urbană, mobilitatea electrică, infrastructura verde-albastră, turismul și inovarea socială prin prisma cerințelor fondurilor europene și a realităților urbane;

- În 11 mai 2023, la Sibiu, Asociația Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România în parteneriat cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat Conferința internațională "Factorii cheie pentru mobilitatea urbană - politici și strategii verzi". Evenimentul, ce a reunit peste 100 participanți, a avut loc la Sala de Conferințe din cadrul Stadionului Municipal, cel mai nou proiect eco-eficient al Primăriei Municipiului Sibiu, un important punct urban aflat

pe traseul pistelor de biciclete și al celor aproape 100 de mijloace de transport în comun. Infrastructura de transport public electric din municipiu, spațiile verzi, pistele de biciclete, trotinete electrice, stațiile de încărcare electrică, dar și soluțiile sustenabile implementate la Stadionul municipal pentru eficientizarea energetică, direcțiile și condițiile de finanțare pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, au determinat alegerea temei și organizarea acestui eveniment la Sibiu;

- În perioada aprilie-iunie, a fost redactat și verificat scriptul pentru un video de prezentare a perspectivelor de dezvoltare a Regiunii Centru prin PR Centru;
- În perioada septembrie-octombrie a fost derulată o campanie de promovare a celor 40 de tutoriale video realizate în cadrul proiectului, al cărui obiectiv este de a trata diverse etape din elaborarea și implementarea proiectelor cu fonduri europene;
- Echipa de comunicare implicată în proiect din partea ADR Centru a colaborat la realizarea celor 40 de tutoriale video, realizate în cadrul proiectului, pe 4 teme specifice (documentații tehnico-economice, achiziții publice, management de proiect, planificare);
- Video de prezentare al Regiunii Centru și oportunitățile de finanțare prin PR Centru 2021-2027 a fost lansat public în decembrie 2023.

III. PROMOVAREA MEDIULUI DE AFACERI și ATRAGEREA DE INVESTITORI

Pe parcursul anului 2023, activitatea de promovare a mediului de afaceri și atragere investitori s-a realizat prin:

- rezolvarea solicitărilor de informații pentru locații de investiții
- actualizarea site-ului centreregion.com
- Rezolvarea solicitărilor de informații pentru locații de investiții

În anul 2023, ADR Centru a primit 5 solicitări de la reprezentanți ai unor entități străine interesate să dezvolte diferite activități economice în Regiunea Centru sau să stabilească parteneriate în vederea dezvoltării unor proiecte comune:

- Parteneriate și relații internaționale

- cu **Landul Brandenburg, Germania**

Colaborarea între Regiunea Centru și Landul Brandenburg a continuat în cel de-al doilea deceniu, deși cu mai puține evenimente fizice, discuțiile online cu reprezentanții Landului fiind constante și focalizate pe schimburi de bune practici și know-how, dar și pe organizarea unor viitoare acțiuni de colaborare sau parteneriat. În colaborare cu reprezentanța Landului Brandenburg, ADR Centru a contribuit și a participat la organizarea pe parcursul acestui an:

- ✚ În perioada 26 - 28.04.2023, o delegație a Regiunii Centru a participat la Conferința Internațională „Acasă în Europa: Gestionarea crizelor împreună. 20 ani de cooperare Centru - Brandenburg”, o Conferință internațională în Potsdam-Germania sub înalt patronaj al Ambasadei României la Berlin. Scopul delegației române de la ADR Centru au fost de a prezenta exemple de succes din Regiunea Centru în privința implementării proiectelor de dezvoltare regională, finanțate prin Programul Operațional Regional; de a dezvolta cooperarea bilaterală în domeniul activității Autorităților de Management pentru absorbția fondurilor structurale europene în perioada 2021 - 2027; de a dezvolta cooperarea bilaterală între Germania și România, în mod specific între Landul Brandenburg și Regiunea Centru, prin activitatea ADR Centru și a Reprezentanței de Parteneriat bilateral; de a dezvolta relațiile bilaterale în domeniile implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, inclusiv prin sprijinirea cooperării între Universități din Regiunea Centru și Germania; de a dezvolta proiecte de dezvoltare urbană durabilă și de a genera proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de autoritățile publice locale; de a dezvolta noi instrumente și activități de promovare la nivel regional, inclusiv prin promovarea Regiunii ca destinație de afaceri și investiții pentru partenerii germani și pentru reprezentanții corpului diplomatic acreditat la Berlin.

- ✚ Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat în perioada 29-30.06.2023 vizita de lucru în Regiunea Centru – județele Sibiu și Alba – a delegației MdFE, condusă de doamna Ministru ES Katrin Lange. Evenimentul s-a desfășurat în municipiile Sibiu, Alba Iulia și Sebeș, precum și în comuna Ciugud din județul Alba. Această vizită a fost o continuare a bunelor relații de parteneriat dintre Regiunea Centru și Landul

Brandenburg și a avut ca obiective principale prezentarea exemplelor de succes din Regiunea Centru în privința implementării proiectelor de dezvoltare regională, finanțate prin Programul Operațional Regional; dezvoltarea cooperării bilaterale în domeniul activității Autorităților de Management pentru absorbția fondurilor structurale europene în perioada 2021-2027, precum și dezvoltarea cooperării

finanțare în viitoarea perioadă de finanțare, ținând cont de noul cadru financiar propus, pentru o Europă mai inteligentă, mai verde, mai socială, mai apropiată de cetățenii săi. Această cooperare trebuie să ducă la dezvoltarea socio-economică a Regiunii Centru, prin preluarea de know-how din partea experților germani și transferul către autoritățile administrației publice din Regiunea Centru.

➤ cu Regiunea Podkarpackie, Polonia

Pe parcursul primei părți a anului, ADR Centru a continuat activitatea de susținere a acestui parteneriat, prin care s-a stabilit că, pentru o dezvoltare durabilă a zonei montane a Carpaților, este nevoie de o nouă viziune strategică și o coordonare mai bună a diferitelor politici și programe sectoriale la nivel regional și de comunicare continuă în cadrul acestui parteneriat pentru:

- ✚ Crearea unui cadru favorabil care să aibă în vedere întărirea cooperării între statele, regiunile și comunitățile din Munții Carpați și care să faciliteze implementarea de proiecte de dezvoltare cu o acoperire teritorială largă;
- ✚ Crearea unui cadru politico-instituțional care să răspundă nevoilor multiple ale acestei macro-regiuni, prin adoptarea de către UE a unei Strategii pentru Macro-Regiunea Carpatică, prevăzută cu o componentă financiară adecvată, de tipul Strategiei pentru Regiunea Alpină (EUSALP).

În acest sens reprezentanții ADR Centru au participat la evenimentele online desfășurate de regiunea parteneră. Și în cadrul acestui parteneriat, ADR Centru urmărește dezvoltarea relațiilor bilaterale în domeniile implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, preluarea unor modele de dezvoltare urbană durabilă și generarea de proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de autoritățile publice locale, pregătirea unui portofoliu solid de proiecte la nivel regional, care pot obține finanțare în viitoarea perioadă de finanțare, ținând cont de noul cadru financiar propus, pentru o Europă mai inteligentă, mai verde, mai socială, mai apropiată de cetățenii săi. Această cooperare trebuie să ducă la dezvoltarea socio-economică a Regiunii Centru, prin preluarea de know-how din partea experților polonezi și transferul către autoritățile administrației publice din Regiunea Centru.

➤ cu Regiunea Lublin, Polonia

Ca urmare a parteneriatului cu Regiunea Lublin din Polonia și a Scrisorii de Intenție transmisă de ADR Centru, alături de un draft al Acordului denumit "DECLARAȚIA DE LA LUBLIN", cu obiectivul de a contribui la dezvoltarea inter-regională în cadrul regiunilor care fac parte din statele Inițiativa celor Trei Mări (3SI), o acțiune gândită în beneficiul reciproc al comunităților din acest spațiu european, inclusiv prin întărirea cooperării regionale și sporirea competitivității regiunilor CENTRU (RO) și LUBLIN (PL): în cadrul celei de-a treia ediții a Congresului Inițiativei celor Trei Mări, care a avut loc în perioada 16-17 mai 2023 la Lublin, Polonia, conducerea ADR Centru a semnat oficial Acordul de aderare la această organizație.

CAPITOLUL VII

DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SERVICIILE SUPORT

Toate activitățile și rezultatele Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, asistență tehnică, audit intern, resurse umane, juridic, IT și economic-contabilitate.

A. Activitatea de Comunicare Instituțională și organizarea de evenimente:

Pe parcursul anului 2023, **Departamentul de Relații Publice și Comunicare** din cadrul ADR Centru a realizat toate activitățile propuse pentru informare și comunicare directă, cu mass-media, cu potențialii solicitanți de fonduri, cu partenerii străini, cu toți cei ce s-au adresat ADR Centru pentru informații, parteneriate, participare sau susținere evenimente.

În același timp, activitatea Departamentului s-a orientat și către susținerea celorlalte departamente din cadrul ADR Centru, atât pentru derularea procedurilor de achiziții publice pentru organizarea de evenimente, realizarea de materiale informative pentru aceste evenimente și verificarea informațiilor pentru publicarea lor pe site-urile coordonate de ADR Centru etc.

Pe scurt aceste activități au fost:

✚ Ședințe CDR Centru

- Au fost solicitate membrilor declarații de evitare a conflictului de interese prin prisma fondurilor PR Centru ce se vor derula prin ADR Centru.
- A fost elaborată o formă de lucru a procedurii de organizare a Reuniunilor Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru.
- La Consiliul Județean Brașov - o întâlnire de lucru cu reprezentanții autorităților publice locale din cele șase județe: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, în cadrul primei ședințe a Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) din Regiunea Centru. Peste 40 persoane din toate cele șase județe au participat la discuțiile care s-au axat pe activitățile desfășurate pentru implementarea noului Program, ținând cont de rezultatele implementării fondurilor europene nerambursabile prin POR 2014-2020.
- În 4 iulie 2023, s-a derulat a doua reuniune a membrilor Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) din Regiunea Centru, evenimentul fiind organizat de ADR Centru în comuna Cetatea de Baltă, județul

Alba. A fost prezenți 19 membri ai Consiliului pentru Dezvoltare Regională din Regiunea Centru și 2 invitați.

- În luna noiembrie a fost organizată a treia reuniune a Consiliului pentru Dezvoltare Regională la Homorod, Harghita, unde au participat 50 persoane și 8 reprezentanți mass-media. Tematica abordată s-a axat pe activitățile de închidere a proiectelor finanțate prin POR 2014-2020, cu focus pe absorbția integrală a fondurilor europene nerambursabile alocate prin program, precum și pe prezentarea celorlalte programe de finanțare preluate de ADR Centru. O atenție deosebită s-a acordat stadiului implementării fondurilor europene alocate prin

- Colaborare la procedura de selecție a personalului ITI "Țara Moților de Piatră" în primul semestru.
- Promovarea constantă a proiectelor finalizate, a acțiunilor și evenimentelor care au implicat direcțiile din cadrul ADR Centru
- A fost redactată o cerere de finanțare prin Granturile pentru comunicare lansate de Parlamentul European, pentru promovarea mobilizării la vot a cetățenilor din regiune, care a fost selectată în lista de rezervă, dar nu a acces la finanțare.
- A fost promovată printr-un material informativ, gradul de dezvoltare al ADR Centru în cei 25 de ani de existență și activitate în dezvoltarea regională. Participarea la emisiuni tv și radio local pentru a fi promovate activitatea ADR Centru. Au fost organizate 2 campanii de promovarea a imaginii ADR Centru prin transmiterea de mesaje cetățenilor și partenerilor instituționali, cu ocazia Sărbătorilor legale.
- Au fost realizate materiale foto și video pentru a ilustra evoluția în timp a ADR Centru și rezultatele obținute la nivel regional. Peste 300 de materiale de informare au fost postate pe paginile web ale ADR Centru.

B. Activitatea de Asistență Tehnică pentru implementarea proiectelor:

Pe parcursul anului 2023, Serviciul **Asistență Tehnică** al ADR Centru a derulat activități privind implementarea contractului de finanțare cod SMIS 137249 încheiat cu MDLPA din Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, cu titlul: "Sprijin acordat în perioada 01.01.2020 – 31.12.2021 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în implementarea, monitorizarea, informarea și comunicarea la nivel regional a POR 2014 – 2020, respectiv pentru închiderea POR 2007 – 2013 (CF 3)". Perioada de implementare a acestui proiect a fost prelungită până la data de 31.12.2023.

Astfel, în anul 2023 au fost elaborate și transmise la AM POR 6 cereri de rambursare (nr. 17 – 19) și 3 rapoarte de progres (nr. 17 - 22), aferente perioadei Noiembrie 2022 – Octombrie 2023. Cererile de rambursare și rapoartele de progres au fost introduse și în sistemul MySMIS. În perioada Ianuarie – Decembrie 2023, Serviciul AT a elaborat 9 solicitări de modificare a contractului de finanțare (6 prin Notificare și 3 prin act adițional), conform prevederilor acestuia. Registrul de evidență a Instrucțiunilor/notelor emise de AM POR pentru implementarea atribuțiilor OI POR a fost actualizat cu toate Instrucțiunile transmise de AM POR. Având în vedere faptul că în Planul de lucru pentru anul 2023 am estimat depunerea a 6 cereri de rambursare și a 6 rapoarte de progres rezultă un grad de realizare de 100% pentru acest proiect.

C. Activitatea de dezvoltare a Resurselor Umane:

În anul 2023 **Serviciul Resurse Umane** a derulat activități care decurg din calitatea ADR Centru de Autoritate de Management pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, din calitatea de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020, Organism Intermediar pentru Program Tranziție Justă (OIPTJ) și Organism Intermediar pentru Program Sănătate (OIPS) stabilite prin acordurile-cadru de delegare încheiate.

Planificarea personalului:

- Întocmirea necesarului de personal astfel încât ADR Centru să poată îndeplini funcția de Autoritatea de Management pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, în coordonarea operațională a Ministerului Investițiilor și Fondurilor Europene, respectiv funcția de Organism Intermediar pentru cele două noi programe Tranziție Justă și Sănătate;
- Prin **Hotărârea CDR Centru nr. 13/22.03.2023** au fost create cele două departamente OI Tranziție Justă (posturi alocate 16) și OI Sănătate (posturi alocate 13). Astfel, numărul de posturi a fost suplimentat cu 11, de la 237 la 248 posturi;
- Prin **Hotărârea CDR Centru nr. 21/06.11.2023** a fost aprobată Organigrama ADR Centru prin care s-a revizuit numărul de posturi astfel încât ADR Centru să poată îndeplini toate atribuțiile delegate în baza acordurilor încheiate în cadrul Programului Tranziție Justă și Programul Sănătate, precum și cele asumate în calitate de Autoritate de Management pentru PR Centru 2021-2027. Numărul total de posturi a fost suplimentat cu 35 posturi, de la 245 la 280 posturi. Încetarea activității în cadrul unor servicii ale Direcției OI POR 2014-2020 (Serviciul Evaluare și Selecție, respectiv Serviciul Contractare) au determinat ca posturile și persoanele din cadrul acestor două servicii să fie relocalate în cadrul departamentelor și serviciilor din cadrul Direcției AM PR Centru 2021-2027;
- ADR Centru la sfârșitul anului 2023 avea un număr 165 de angajați din care 6 cu contracte de muncă suspendate, acoperind o fluctuație a personalului de 6.78%, comparativ cu fluctuația personalului în anul 2022 când aceasta a fost de 5.71%.

➤ **Organizarea activităților de recrutare și selecție a resurselor umane, organizarea interviurilor de selecție**

Pe parcursul anului 2023 au fost angajate un număr de 36 persoane; pentru care au fost întocmite contracte individuale de muncă pe perioada determinată și pentru care s-a asigurat integrarea organizațională,

- În perioada ianuarie- octombrie 2023 au fost organizate interviuri de selecție pentru ocuparea a 26 posturi, în cadrul ADR Centru. S-a recurs la această modalitate datorită necesității urgente a ocupării posturilor, activitățile pentru care s-a propus angajarea trebuind a fi realizate într-un termen scurt, în vederea respectării procedurilor de lucru și a calendarelor asumate. Timpul scurt cuprins între momentul lansării procesului de recrutare și necesitatea începerii activității propriu-zise a angajaților nu a permis varianta concursului.

- Sprijin pentru AM pentru POR în vederea implementării, managementului, evaluării, informării și promovării POR 2014-2020,(Global Service Group SRL), 27 - 31.03.2023, 2 persoane;
- Monitorizarea și verificarea implementării proiectelor de construcții (MDLPA), 05-07.04.2023, 2 persoane;
- Protecția datelor cu caracter personal - GDPR (online), 10-12.05.2023, 2 persoane;
- Verificare financiar contabilă în implementarea de proiecte europene”, (MDLPA),16-18.05.2023, 2 persoane;
- „Audit” din cadrul proiectului „Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional în vederea implementării, managementului, evaluării, informării și promovării Programului Operațional Regional 2014- 2020, pentru perioada 2015-2019, cod SMIS 120447,” cofinanțat din Fondul European de dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020, 24-26.05.2023, MDLPA, 1 persoana;
- Identificare nereguli și antifraudă,(Global Service Group SRL), 20-30.06.2023, 2 persoane
- „Curs intensiv Microsoft Excel Nivel mediu-avansat, organizat on line, <https://skillab.ro/lecture/8-excel-for-business>, 23-24.11.2023, 2 persoane;
- „Fundamentals of Graphic Design”, <https://www.coursera.org/learn/fundamentals-of-graphic-design>, 5 persoane

D. Activitatea Juridică:

În anul 2023, **Serviciul Juridic** a desfășurat activități după cum urmează:

- ✚ A asigurat asistență juridică constând în: redactarea întâmpinărilor, apărărilor, notelor de ședință, precum și reprezentarea Agenției în fața instanțelor judecătorești în cadrul litigiilor privind proiectele finanțate prin POR 2014-2020 în care ADR Centru a avut calitatea de parte reclamantă sau parte pârâtă, în fața organelor de urmărire penală, inclusiv în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice. În aceeași măsură, în calitate de serviciu suport a acordat asistență juridică și consiliere pentru personalul din cadrul direcțiilor/departamentelor/serviciilor ADR Centru.
- ✚ A participat în procesele de soluționare a contestațiilor, plângerilor și altor cereri cu caracter juridic sau litigios, atât în ceea ce privește proiectele finanțate prin POR 2014-2020, cât și în ceea ce privește procedurile în care ADR Centru a avut calitatea de Autoritate Contractantă, după caz.
- ✚ A vizat din punct de vedere al legalității contractele de finanțare încheiate în cadrul POR 2014 -2020 cu beneficiarii de finanțare.
- ✚ A vizat din punct de vedere juridic acte adiționale la contractele de finanțare încheiate în cadrul POR 2014 -2020.
- ✚ A întocmit, redactat, verificat și vizat din punct de vedere al legalității contractele de achiziție de bunuri/servicii încheiate de ADR Centru, finanțate prin Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și în cadrul Priorității 9 Asistență Tehnică a PR Centru 2021-2027 conform legislației specifice și intereselor Agenției.

F. Activitatea de Achiziții Publice:

Biroul Achiziții Publice a desfășurat următoarele activități:

A realizat achiziția directă a serviciilor, produselor și lucrărilor necesare pentru bunul mers al instituției, a întocmit documentațiile de atribuire în cadrul procedurilor simplificate proprii inițiate de ADR Centru etc. În perioada de raportare a derulat achiziții directe și proceduri de atribuire din care:

- 42 achiziții directe derulate de către ADR Centru în calitate de achizitor - finalizate cu emiterea de documente de plata - facturi.
- 26 achiziții directe finalizate cu semnarea de contracte între ADR Centru ca Achizitor și operatori economici desemnați câștigători, (23, 24, 27, 30, 31)
- 19 proceduri proprii în conformitate cu Procedura proprie ADR Centru pentru atribuirea serviciilor incluse în Anexa 2 a Legii 98 /2016 privind achizițiile publice.
- A finalizat cu succes procedura de atribuire "Achiziție 2 autoturisme" fiind încheiate contractele de furnizare pentru fiecare autoturism. Procedura simplificată s-a derulat on line în SEAP în conformitate cu prevederile Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice de aplicare a legii achizițiilor publice 98/2016.
- A desfășurat și finalizat cu succes procedura de atribuire "Achiziție servicii de promovare prin realizarea de obiecte promoționale pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, în anul 2023" fiind încheiat un contract de servicii în acest sens. Procedura simplificată s-a derulat on line în SEAP în conformitate cu prevederile Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice de aplicare a legii achizițiilor publice 98/2016
- A desfășurat și finalizat cu succes procedura de atribuire "Achiziție echipamente IT și licențe software" 6 loturi, fiind încheiat un contracte de furnizare pentru fiecare lot în parte. Procedura licitație deschisă s-a derulat on line în SEAP în conformitate cu prevederile Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice de aplicare a legii achizițiilor publice 98/2016

1. A întocmit, derulat, finalizat, ținut evidența tuturor achizițiilor directe derulate în cadrul axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și a Priorității 9- Asistență Tehnică aferent PT Centru 2021-2027 în baza Legii nr. 98/2016.

2. A participat în cadrul Comisiilor de evaluare a ofertelor depuse în cadrul procedurilor de atribuire, a întocmit/redactat documente și rapoarte aferente Comisiilor de evaluare.

3. A elaborat și după caz, a actualizat pe baza necesităților transmise de celelalte compartimente ale autorității contractante, strategia de contractare și programul anual al achizițiilor publice;

4. A elaborat sau după caz a coordonat activitatea de elaborare a documentației de atribuire și a documentelor suport, pe baza necesităților transmise de compartimentele de specialitate;

5. A îndeplinit obligațiile referitoare la publicitate, astfel cum acestea sunt prevăzute de lege;

6. A aplicat și finalizat procedurile de atribuire;

7. A constituit și păstrat dosarele achizițiilor publice desfășurate

H. Activitatea Departamentului IT:

În anul 2023, **Departamentul Managementul Informației și Gestionarea Documentelor** a desfășurat următoarele activități:

- ✦ a asigurat funcționarea infrastructurii SMIS/MySMIS la nivel local, a coordonat și sprijinit activitatea de introducere a datelor oferind totodată consultanță și instruire pentru utilizatori; au fost înlocuite conexiunile și echipamentele în toate locațiile (sediul central și birourile regionale) pentru a asigura transferuri de date mai rapide.
- ✦ a oferit consultanță de specialitate utilizatorilor de tehnică de calcul angajați în cadrul ADR Centru, asigurând totodată funcționarea infrastructurii tehnice: calculatoare, echipamente de rețea, echipamente de comunicații, servere, echipamente de stocare date;
- ✦ a asigurat funcționarea conexiunilor de la distanță securizate (VPN) pentru personalul aflat în telemuncă;
- ✦ a asigurat suportul tehnic și logistic în organizarea diferitelor evenimente online sau mixte ale Agenției;
- ✦ a asigurat suportul tehnic pentru reînnoirea/achiziționarea a 149 semnături electronice;
- ✦ a consolidat infrastructura IT în vederea asigurării condițiilor necesare desfășurării activității personalului instituției prin achiziția de echipamente de infrastructură și pentru utilizatori, dedicate AM PR Centru (servere, echipamente de rețea, echipamente de calcul, UPS-uri, echipament de stocare date);
- ✦ la nivelul DocManager au fost implementate module dedicate documentelor gestionate de AM PRC, OI PTJ, OI PS;
- ✦ la nivelul sistemului de pontaj au fost suplimentate licențele de acces aferent structurilor OI PTJ și OI PS;
- ✦ a derulat procedura de reînnoire a serviciilor mentenanță High Level a infrastructurii IT, respectiv a serviciilor de mentenanță a aplicației DocManager;
- ✦ a asigurat actualizarea paginilor web ale Agenției (www.adrcentru.ro, www.regio-adrcentru.ro, www.centruregion.com, www.regiocentru.ro) cu informațiile furnizate de către departamentele/serviciile ADR Centru. Au fost publicate/actualizate un număr de 800 materiale, materiale care au fost accesate de aproximativ 138.672 de vizitatori, rezultând un număr de aproximativ 977.207 de pagini accesate. A asigurat dezvoltarea/mutarea unui număr de 4 secțiuni pe pagina www.adrcentru.ro;
- ✦ a colaborat cu Departamentul de Relații Publice și Comunicare la elaborarea și lansarea aplicației ProCentru, unică până în prezent la nivel regional în România;
- ✦ a gestionat prin Serviciile Secretariat și Registratură fluxul documentelor în cadrul instituției prin primirea, înregistrarea și distribuirea corespondenței în cadrul Agenției (peste 49.000 documente); a asigurat încărcarea documentelor martor la numerele de înregistrare din sistemul electronic;

- ✦ au fost recepționate prin MySMIS peste 5.250 răspunsuri la clarificările solicitate
- ✦ au fost gestionate documentele în cadrul depozitului de arhiva, conform manualului de proceduri aplicabile și a legislației naționale în vigoare;

- ✦ Asigurarea materialelor și a serviciilor de întreținere și reparații în vederea bunei funcționări a parcului auto al Agenției, realizarea achizițiilor necesare pentru revizii și inspecții tehnice periodice, încheierea de asigurări obligatorii și facultative pentru parcul auto al Agenției. Parcul auto al ADR Centru se compune din 18 autoturisme.
- ✦ Asigurarea întreținerii, curățeniei și igienizării spațiilor de lucru ale Agenției, 14 comenzi materiale de întreținere și curățenie conform Contract de furnizare.
- ✦ Organizarea și coordonarea inventarierii anuale a patrimoniului Agenției, cu respectarea normelor legale în vigoare; a fost finalizată Inventarierea anuală 2023 a patrimoniului Agenției .
- ✦ Întocmirea situațiilor financiare anuale, bilanțul contabil precum și alte rapoarte și situații în vederea prezentării Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru și auditarea acestora de către un auditor independent conform legislației specifice;
- ✦ Verificarea situațiilor financiare anuale și întocmirea Raportului anual de către Comisia de cenzori; Elaborarea bugetului anual de venituri și cheltuieli al Agenției, a bugetului multianual, întocmire expunere de motive și lista de investiții pentru anul 2024.

J. În anul 2023, activitățile derulate de **Biroul Control Intern Managerial** au vizat următoarele activități:

- Evaluarea SCIM pentru anul 2022 la nivelul ADR Centru, finalizare la 30.03.2023;
  - Acordare asistență în ceea ce privește completarea Chestionarelor de autoevaluare de către conducătorii serviciilor / departamentelor/ direcțiilor agenției;
  - Întocmire Prezentare privind activitatea de control intern managerial la nivelul ADR Centru, pentru anul 2022;
  - Întocmire Situație sintetică a rezultatelor autoevaluării privind Sistemul de Control Intern Managerial (SCIM) pentru anul 2022;
  - Întocmire Raport privind implementarea și evaluarea SCIM – 2022;
  - Întocmire PLAN DE MĂSURI pentru actualizarea și completarea Programului de dezvoltare al SCIM pentru anul 2023;
  - Întocmire Raport asupra SCIM la 31.12.2022;
- Actualizare Program de dezvoltare al SCIM pentru anul 2023, urmare a aprobării Planului de măsuri pentru actualizarea și completarea Programului de dezvoltare al SCIM pentru anul 2023 – finalizare 30.06.2023;
- Acordare asistență și consultanță colegilor în ceea ce privește elaborarea procedurilor de sistem și a procedurilor operaționale;
- Asistență în stabilirea obiectivelor specifice ale direcțiilor/departamentelor/serviciilor și birourilor agenției;
- Monitorizarea implementării Programului de dezvoltare al SCIM la nivelul ADR Centru pentru anul 2023;
- Elaborare Procedură de sistem Managementul Riscurilor;
- Elaborare Procedură de sistem privind evitarea conflictului de interese;

30. PO – AM. 07 Evaluare, selecție și contractare proiecte – Ediția I, revizia 1;
31. Procedura operațională PO – OI PTJ.03 Helpdesk pentru beneficiari, Ediția I, revizia 0;
32. Procedura operațională PO – OI PTJ.04 Sprijin Comitet de Monitorizare, Ediția I, revizia 0;
33. Procedura operațională PO – OI PTJ.05 Vizibilitate, transparență și comunicare aferentă Programului Tranziție Justă 2021-2027, Ediția I, revizia 0;
34. PO – AM. 15 Soluționare contestații – Ediția I, revizia 2, aplicabilă la nivelul AM PR Centru 2021-2027.
  - Întocmire convocatoare și proiecte de hotărâre ale Comisie de Monitorizare;
  - Întocmire hotărâri CM și procese verbale al procedurilor scrise;
  - Centralizare Planuri de lucru lunare întocmite la nivelul compartimentelor;
  - Întocmire Rapoarte lunare de analiză a gradului de îndeplinire a activităților propuse în cadrul direcțiilor / departamentelor/ serviciilor/ birourilor ADR Centru;
  - Întocmire referat și dispoziție privind desemnarea responsabililor cu riscurile la nivelul compartimentelor ADR Centru;
  - Demarare proces de identificare, gestionare și monitorizare a Funcțiilor sensibile la nivelul ADR Centru; Identificarea funcțiilor sensibile, prin întocmirea Listei funcțiilor sensibile și a Tabelelor analitice pentru identificarea funcțiilor sensibile din cadrul structurilor interne ale ADR Centru;
35. Pe parcursul anului a anului 2023, s-a transmis situația activităților desfășurate în cadrul Biroului Control Intern Managerial în vederea întocmirii rapoartelor trimestriale de progres aferente contractelor încheiate pe Axa Asistență Tehnică: activitățile aferente lunilor ianuarie-februarie 2023 pentru RP18, activitățile aferente lunilor martie-aprilie 2023 pentru RP19, activitățile aferente lunilor mai-iunie 2023 pentru RP20, activitățile aferente lunilor iulie - august 2023 pentru RP21, activitățile aferente lunilor septembrie - octombrie 2023 pentru RP22 și activitățile aferente lunilor noiembrie – decembrie 2023 pentru PR23;
36. Participare la ședințele organizate de conducerea Agenției și întocmirea unui număr de 30 minute ale ședințelor operative.

De la începutul anului 2023, ADR Centru a pus în aplicare la nivel regional procesul dezvoltării și a implementării în mod descentralizat a proiectelor realizate cu fonduri europene. Agenția a demonstrat, astfel, că este, alături de actorii locali, pe deplin implicată realizarea atribuțiilor pe care le are în calitate de Autoritate de Management a Programului "Regiunea Centru". Concomitent cu acestea, au fost îndeplinite sarcinile asumate în primul rând în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, la care s-au adăugat, în a doua jumătate a anului 2023, atribuțiile aferente calității de Organism Intermediar (OI) pentru Programul Tranziție Justă (pentru Regiunea Centru fiind vizată implementarea la nivelul județului Mureș), precum și de OI pentru Programul Sănătate.

ADR Centru a creat cadrul pentru ca orice cetățean din cele șase județe ale Regiunii să se informeze despre implementarea PR Centru, contribuind astfel la atingerea obiectivului principal al Programului, acela ca *regiunea noastră să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie realizată în beneficiul fiecărui cetățean*. În acest context, trebuie subliniat că primele ghiduri au fost publicate în consultare publică la finalul lunii Ianuarie 2023, iar sesiunile de depunere a proiectelor au debutat în cel de-al doilea semestru al anului, după sesiuni de informare specifice, organizate pentru fiecare tip de beneficiar în parte.

În esență, PR Centru 2021-2027 - care include 31 apeluri de proiecte și 4 instrumente financiare, pentru care este alocat un buget total de 1,38 miliarde euro - reprezintă rezultatul unui efort depus atât de personalul ADR Centru, cât și de toți factorii decizionali din Regiunea Centru. Consultările ample organizate de-a lungul întregului proces de elaborare a documentului au ținut cont de toate reglementările naționale și europene, dar și alte documente strategice în această activitate complexă.

Dincolo de activitatea pentru implementarea PR Centru, trebuie subliniată activitatea intensă a ADR Centru în procesul de implementare a POR 2014-2020, prin contractarea și monitorizarea proiectelor de investiții și dezvoltare de la nivel local. ADR Centru a urmărit constant progresul fizic al proiectelor precum și evoluția în ritm cât mai accelerat a plăților aferente cheltuielilor eligibile din cadrul acestor proiecte, astfel încât acest proces să fie realizat în procent cât mai mare până la data de 31.12.2023. De asemenea, în calitate de OI pentru POR 2014-2020 și ținând cont de prevederile OUG nr 36/2023, ADR Centru a derulat și activități privind închiderea proiectelor finanțate prin POR 2014-2020, elaborând propuneri pentru etapizarea unor proiecte, concomitent cu întocmirea listelor de proiecte nefinalizate sau nefuncționale de la nivel regional. Concomitent, a fost realizată și monitorizarea durabilității ex-post a proiectelor contractate în perioada 2007-2013, perioadă în care ADR Centru a avut calitatea de Organism Intermediar pe două programe de investiții regionale.

În Semestrul II al anului 2023, ADR Centru a încheiat cu MIPE Acorduri de Parteneriat pentru implementarea anumitor atribuții privind Programul Tranziție Justă – Prioritatea 6 (Județul Mureș) și a unor funcții privind implementarea Programului Sănătate, Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7, la nivelul Regiunii Centru. În baza acestor Acorduri, ADR Centru a dobândit calitatea de Organism Intermediar pentru implementarea acestor programe, prin care se pot atrage aproximativ 800 milioane euro pentru investiții care asigură dezvoltarea unor domenii specifice din Regiunea Centru.

În același timp, la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea unor proiecte de cooperare intra și interregionale, pentru definirea și implementarea de politici publice privind dezvoltarea regională, fiind susținute în același timp și activitățile de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții, prin întărirea parteneriatelor existente.

- ✚ În cursul anului 2023 au fost verificate în cadrul POR 2014-2020 1425 cereri de prefinanțare/ plată/rambursare, în valoare de 2.445.881.294 lei din bugetul FEDR (aproximativ 495 milioane euro), concomitent cu realizarea de 230 vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare și cu verificarea 1.654 dosare de achiziții publice. ADR Centru, prin Direcția OI POR 2014-2020, a analizat constant cu beneficiarii de finanțare modalitatea de încadrare a proiectelor aflate în diferite stadii de implementare în prevederile OUG 36/2023, referitoare la proiectele care pot fi etapizate, precum și a proiectelor care sunt nefinalizate sau sunt declarate nefuncționale.
- ✚ În cursul anului 2023, OI POR din cadrul ADR Centru a desfășurat și activități de verificare a durabilității proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, realizând 5 vizite în teren pentru monitorizare ex-post și verificarea a 4 rapoarte de durabilitate.
- ✚ Anul 2023 a reprezentat o perioadă foarte importantă pentru implementarea Programului "Regiunea Centru", după aprobarea sa de Comisia Europeană în octombrie 2022 și lansarea de la nivel regional din noiembrie 2022. Programul – elaborat și gestionat la nivel regional de ADR Centru în calitate de Autoritate de Management - este realizat în cadrul unui larg parteneriat regional, pe baza obiectivelor europene privind politicile de dezvoltare regională și a documentelor regionale de programare. Urmărind ca Regiunea Centru să devină "o regiune curată, atractivă, competitivă, cu o mare grijă pentru mediu și în care resursele disponibile să fie utilizate rațional și durabil", PR Centru va utiliza un buget de 1,38 miliarde euro pentru dezvoltarea Regiunii Centru.
- ✚ Principalele activități realizate în cadrul PR Centru au vizat dezvoltarea Sistemului de Management și Control pentru program și transmiterea documentelor relevante la Autoritatea de Audit, concomitent cu elaborarea ghidurilor solicitantului și a metodologiilor de lucru suport pentru solicitanți și beneficiari.
- ✚ În cadrul activităților de programare au fost elaborate metodologii specifice pentru abordarea principiului DNSH și a imunizării la schimbările climatice, fiind realizate și analize privind utilizarea opțiunii de costuri simplificate, care au dus la obținerea evaluării favorabile de la Autoritatea de Audit pentru costurile unitare de instruire aplicabile apelurilor pentru sprijinirea IMM.
- ✚ În anul 2023, în cadrul PR Centru au fost pregătite documente referitoare la implementarea instrumentelor financiare și a fost elaborat Planul multianual de evaluare al programului, concomitent acționând împreună cu MIPE la dezvoltarea aplicației unice MySMIS 2021-2027.
- ✚ Din punct de vedere al promovării PR Centru, în anul 2023 au fost organizate și s-a participat la 69 evenimente (conferințe și sesiuni de informare) pentru potențialii solicitanți de fonduri, în cadrul cărora au fost diseminate, către mai mult de 4130, participanți informații despre tipurile de acțiuni finanțate și condițiile de accesare a Programului. Concomitent, au fost dezvoltate elementele de identitate ale Programului, Manualul de Identitate Vizuală (conform cu Ghidul național elaborat de MIPE) și a fost lansată și populată pagina de internet dedicată strict implementării PR Centru: www.regiocentru.ro. La finalul anului 2023, ADR Centru a creat, în baza acestei pagini de internet, prima aplicație cu specific regional din România care oferă informații în timp real utilizatorilor interesați de evoluția Programului, aplicație de mobil care poate fi descărcată gratuit de pe platformele transnaționale GooglePlay și AppStore (pentru sisteme Android sau iOS).
- ✚ Din perspectiva proiectelor de dezvoltare, în cadrul PR Centru au fost publicate pentru consultare publică 24 ghiduri ale solicitantului și au fost lansate 13 apeluri de proiecte. În urma acestor activități, la finalul anului 2023, situația proiectelor depuse în cadrul PR Centru a fost următoarea: 184 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 216,78 milioane euro, din care 168 cereri de finanțare se află în etapa de selecție, cu o valoare totală a sumei solicitate de 172,84 milioane euro, 3 proiecte au fost retrase/respinse, având o valoare totală a sumei solicitate de 2,67 milioane euro și 13 proiecte se află în etapa de contractare cu o valoare a sumei solicitate de 41,27 milioane euro.

- ✚ ADR Centru a continuat și implementarea a 2 proiecte regionale importante în domeniul comunicării și instruirii diferitelor categorii de public țintă privind atragerea fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltare, respectiv: noua generație EUROPE DIRECT pentru perioada 2021-2025, prin activitățile specifice Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru; precum și derularea activităților destinate reprezentanților administrației publice locale, în cadrul proiectului „Sprijin pentru eficientizarea gestionării și implementării FESI la nivelul autorităților publice locale de la nivelul orașelor, municipiilor și județelor din România”, coordonat de Asociația ROREG și finanțat în cadrul POAT 2014 – 2020.
- ✚ De asemenea, ADR Centru a continuat activitatea în cadrul parteneriatelor cu regiunile europene Brandenburg-Germania, Podkarpacie și Lublin din Polonia și "Centru" din Republica Moldova. Din acest punct de vedere, Regiunea Centru a fost dată ca exemplu la nivel european pentru unul dintre cele mai active și mai îndelungate parteneriate de la nivel european - cel cu Landul Brandenburg - care a împlinit două decenii de funcționare.
- ✚ În același timp, în perioada de raportare s-au derulat activități de susținere a mediului de afaceri din Regiunea Centru, pentru creșterea competitivității mediului de afaceri și atragerea de investiții.

În concluzie, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat misiunea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional. Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. ADR Centru continuă procesul de descentralizare a implementării fondurilor nerambursabile alocate pentru dezvoltarea Regiunii Centru în perioada 2021-2027, prin implementarea PR Centru și sprijină partenerii regionali în dezvoltarea portofoliului regional de proiecte. Toate activitățile ADR Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport, astfel încât organizația să devină competitivă, să-și îmbunătățească capacitatea instituțională și să răspundă misiunii sale privind dezvoltarea regională.

SIMION CREȚU
DIRECTOR GENERAL
ADR CENTRU

